

కర్నూలు మండల కాంగ్రెసు సమావేశ-నంద్యాల

స్వామి- వెంకటాచలం శెట్టిగారి ఆధ్వర్య
లో సమావేశము

మండల ప్రభుత్వములు-కాంగ్రెసువారు సభ్యుల చర్య

(15వ తేది తరువాయి)

గౌరవీ కాంగ్రెసు తీర్మానమునకు విరుద్ధముకాదని వాద్యమైన సభ్యులకు. గౌరవీ కాంగ్రెసు తీర్మాన మేరకు రాజకీయములను కాంగ్రెసుసభ్యులు స్వరాజ్యసంపాదనమును నిరోధించుటయేగవచ్చు మొదలైనవి తీర్మానమైనను ప్రతిఘటించుటయైనను ఆజ్ఞాపించుట అట్టి ప్రతిఘటనములను నూచించియున్నారు. అట్లు విశేషించబడిన మార్గమున నొక అంశము మంత్రివర్గము స్వీకరింపబడుట, మరొకటి ప్రభుత్వపు సాగుబడికి కావలసిన ద్రవ్యము మంజూరు చేయక యుండుట. ఈ రెండవ అంశమువల్ల మంత్రివర్గపు విమోచనము జేయుట యేర్పడును. స్వరాజ్యప్రాప్తిని నిరోధించు ఏ కాంగ్రెసు ప్రభుత్వమువారికి అట్టికార్యము చేయబడినను లేక మరొక యేర్పాటును నున్నను కావలసినను ప్రతిఘటించి పలసిన దనుకది ముఖ్యమైన విధి. గవర్నమెంటు చూపు ముఖ్యము గవర్నమెంటు చేరగల కార్యవిధానమును తిరిగి విచారముల పెంచుకొనుట హాస్యాస్పదమును.

ఈ రాజధానియందు ప్రభుత్వమువారు స్వరాజ్యసంపాదనను నిరోధించుట కన్న వారి అనుచరులగు జస్టిసు పక్షము వారి విమోచన, శత్రుత్వము మనల విశేషముగ బంధించుటయే విషయము మీకు తెలియదున్నది. మా కాంగ్రెసు సభ్యులు ఎన్నికలలో పోటీకేసివచ్చుట కన్న ప్రభుత్వమును స్వయంజేయుటకు పాటుపడెదమని మా, జస్టిసుపక్షమువారిని అధికారమునుండి తొలగించెదమనియు వాదనము జేసియుంటిమి. ఈ రెండు వాదనములను ఒకే తరుణమున పూర్తిగా విడిచివేసి నొకటియైనను పూర్తిగా విడిచి మంచియే లేక ఒకటికానపుడు రెండవదియైనను పూర్తిగా విడిచి నిరాకరించుట మేలగా జ్ఞానవికారములగు ఈ సభాసభ్యులను నే నీ ప్రశ్నయందుకులన వారిని అనుమానించినట్లు కొనరాదు. మనమిత్రులు కొందరు మిక్కిలిపట్టుదలతో యీ ప్రశ్నకు ప్రత్యుత్తర మొసక సంకేహించుచున్నారని గమక మిమ్ముల నవక సాహసించితిని.

మేము మంత్రివర్గముల నిరాకరించినవిషయము జస్టిసు పక్షమువారు మంత్రివర్గమునీగించుటకు సంసిద్ధులుగా నుండి యుండిరిగాని జస్టిసుపక్షములైనందున గవర్నరుగారు పస్తా యించుచుండిరి. ఇంతలో గవర్నరుగారు దూకినట్లు ముగ్గురైన అనా శ్రమములతో మంత్రివర్గమును సాగించెదమని భారమును సాగించిరి. ఈ అనాశ్రమముల మంత్రివర్గమును మంజూరుచేయవలయునని అనాశ్రమముల మంత్రివర్గము వారి దీర్ఘాలోచనమునకు గురియైనది. జస్టిసువారి వారు యీ మంత్రివర్గమును విశ్వాసగౌరవము ప్రతిపాదన మే మేము బుర్రపచినయెడల నొకానొకజేగ అనా శ్రమముల మంత్రివర్గము నొడిచియుండుము. అట్లు ఓడించె యుండినచో జస్టిసుపక్షమువారే మంత్రివర్గము సాగించగల రెండవవర్గమువారు గవర్నరు. తీర్మానమునకు తాను నుమా రు ఇచ్చిన సభ్యులకన్న ఎక్కువగాకపోయినను అనాశ్రమ పక్షములకు అనుచరులు వారి ముఖ్యులతో మంత్రివర్గముకలిగిన తాత్కాలిక సంబంధము వారిలో ఏమున్నదని నలువరకలలో తక్కువకైనవారికి లేదు గనుక వారను జస్టిసుపక్షమువారిలో తప్పక ఏకమగుదురు. అప్పుడు జస్టిసుపక్షమువారిని మే మెంచుకొనము. ఇట్టి నడతవల్ల ఏర్పడుటలమేమనగా నొడిచి గూడిన మంత్రివర్గమును మన ప్రతిఘటనతో సభ్యులచేసికొని వారిని ఓడించి ఓడింపవలయునని మన ప్రతిఘటనకు మంత్రివర్గమునకు పునః ఆధిపత్యము చేయించినట్లును. ఇట్లు చేసి యుండి యెడల నక్కను బావినుండి తప్పించుటకు వాటిలో నీ తనమువలె పెట్టించుకొనిన చేయెన గొట్టెనె నుండెడిది.

అయితే జస్టిసు కక్షివారు తాము మంత్రివర్గము యీ కాన్ఫిడెన్స్ లో ఉన్నవారని రూఢిగ సభామండలమున జెప్పిరి గాన యీ వాటి పూర్వముగ విశ్వసించుటకు కారణములు లేక పోయినను వా రామాట్రకారము నడచుకొందురని ఎంచినను పరిస్థితులనుబట్టి మాచగా కాన్ఫిడెన్స్ అకాలమున అంతరింపుచేయు

దురని తోచినది. అంతరింపు అయిన పిమ్మట జరుగు ఎన్నికల లో కాంగ్రెసుపక్షపువారు ఇప్పటికన్న ఎక్కువ సంఖ్యా తులు నచ్చినను మంత్రివర్గము పుచ్చుకొనగలుగు కక్షి జస్టిసు కక్షియేయగను. వారు అధికారసభ్యులు విరోధియనగా, గవర్నరు మొట్టమొదటే పేర్కొనబడు సభ్యులు మాడిన కాంగ్రెసు వారికి వారిని పక్షమృతల జేయుట కలవిగాకపోవును. అప్పుడు మేము మా యజమానులకు జేసిన ప్రతిజ్ఞ నెరవేర్చుకొన బాలకపోవడమేగాక మాకక్షికి మేమే విషయపోసినవారగుదుము. మేము చేసిన కార్యము గౌరవీ కాంగ్రెసు తీర్మానము నకు విరోధముగాక మేము చేసిన రెండు ప్రతిజ్ఞలలో నొకటి యైనను నెరవేర్చుకొనినవారమైతిమి. ఫలానుకూలమునకన్న తార్కికమే శ్రేష్ఠమని తలంచి వాదముజేయువారికి భావగర్భితములైన లాఠు మాటలతో వాక్కులతో నిట్లని విన్నవించు కొనవచ్చుడను.

“ఒక సంసాధనమును, కేవల తార్కికవాదములను సమన్వయింపలేదని, కదలింతులు యుక్తముకాదు.”

“తాత్కాలిక సభ్యు జయము నిజముగానే కాశ్యతమైన గొప్ప జయమునకు భంగము కల్పింపవచ్చును.” ప్రస్తుతమంత్రి లను నొడిచియుండునయెడల తాత్కాలిక ప్రచర్యవాక్ రికి పాత్రులమైయుండుముగాని దేశమునకు కాశ్యమైనమేలు చేసిన వారమై యుండెను. మాచేష్ట కొందరికి రుచింపకపోవచ్చును గాని దూరదృష్టులు సామాన్యప్రజల యంగీకారము పడనిన దనే మా దృఢమైన అభిప్రాయము.

కాంగ్రెసు సభ్యులలో విశేషమైన భేదాభిప్రాయములు కలిగినప్పుడు భేదములను గ్రహించుకొని సమకూర్చు ప్రయత్నములు చేయవలసినదే. నాయకుల రచనము గాని రచనకు తెచ్చి గ్రహించి నేచియుండు ప్రతిఘటనలవారికి విరోధము కల్పించరాదు.

ఈ మేమాసమున బొంబాయి నగరమున సమావేశమైన అఖిలభారతీయ కాంగ్రెసు కమిటీవారు స్వరాజ్య సాధనము నకు పునాదిజేసినది చెప్పబడుచు చరిత్రయొక్క యేమియులేదు.

హిందూమహామ్మదీయులసభ్యులు

కొన్ని సంవత్సరములుగా హిందూ మహమ్మదీయ సంఘర్షణము లనేకసంఖ్యలందు విశేషముగ జరుగుచుండు దెంతయు శోచనీయును ఈయల్లలనలాంప ననేమలు అనేకప్రయత్నముల గావించుచున్నారు. కాని లాభముమాత్రము తూన్యముగనున్నది. ఇంతకు మన బానిసత్వమే కారణ మను నభిప్రాయము నాయందు దీనిదే వృద్ధిచుచున్నది. ప్రభుత్వమువారి నాడియులరు నాచియేయదలచిన అయ్యది సులభము. వారందు లక్ష ప్రయోసపడక, కలహకారణములకు కార్యములే చేయుచున్నారు. ఒక్కచోట నాచారముగ నున్నదానిని సయితము రద్దుపాటి మరొకరుండు మేళములతో వెళ్ల వచ్చుననియు వేటోకచో, అట్లు వెళ్లుట నిరాపేక్షణీయముగ నుండియుండ అన్నా మేళములతో నూరేసట మాడవలయు మాజీస్థీలులు తీర్పుల నిచ్చుచుండుటచే కలహములు బుర్రుచున్నవి. అట్లు గాక స్థానికపంచాయితీలములకముగ గ్రామమునందలియాచారములనే నిలబెట్టుటకు బరకంబులై అందుల ఎదురాడువారి నెల్ల శిక్షించుచువచ్చిరని అల్లరులు సమసిపోవుననట కేసంది యునును లేదు.

ఇంతకన్న మాంబేన్యా సంస్కర్తగాములే ప్రబలకారణముగ పరిగించినవి. ప్రత్యేక యెన్నికవర్గముల నియమించి ఎన్నికలు కొనసాగించుటచే, హిందూమహమ్మదీయ యెన్నిక వర్గములవారలకు అభ్యర్థనకు అన్యోన్యసహకారము, పరస్పర మైత్రి పాసగుట లేదు. అట్లు భిన్నమగు ఎన్నిక వర్గములనుండి ఎన్ని కొనబడిన వారగుటచేతనే అసెంబ్లీయందు మహమ్మదీయసభ్యులు జిన్నాను సయితము తిరస్కరించి ప్రభుత్వమువారి యొడిలోనికిం బోయి కాంగ్రెసువర్గమువారిని ఓడించి, దేశమునకు చెప్పరాని కీడిన రించిరి.

ఇంతటి కలహకారకముగ ప్రత్యేకపు యెన్నికవర్గముల పూర్వము పలించి శ్రీనివాస అయ్యంగారు జిన్నా, అన్నాగీ ఘనమైననాయకులు సలిపిన కృషి ప్రశంసనీయును. మొన్నగు బొంబాయియందు సమావేశమయిన అఖిలభారత స్థాయిసంఘము వారిచే ఎన్నికవర్గకృషి యుండవలయునని తీర్మానించినయిం దిరి. కాని అందరి తదితరవరతులందు సంపూర్ణకృత కలుగుట యందుక కష్టమైనను, హిందూమహమ్మదీయ నాయకులు ఒం డాయలవైగల యనుమానములపిడి ఒకరియందొకరు సంపూర్ణము గునమ్ముకము గలవారైన అచిరకాలములోనే హిందూమహమ్మ దీయకృత సిద్ధించునని నమ్ముచున్నాడను. అందులకు ఈక్రింది యిరుససంఘముల నాయకులు గమనింపవలసి యున్నది. లకో

యెడంబడిక ననుసరించి బెంగాలు, పంజాబు మినహా అన్ని రాష్ట్రములందును, జనసంఖ్యరీత్యా తమవంతునకు రాగల స్థానములకన్న హెచ్చుస్థానములు మహమ్మదీయుల కొసంగబడె యున్నవి.

హిందువులుగాని మహమ్మదీయులుగాని నూటికి ఏపది పదిహేనవంతున జనసంఖ్యయందు రాష్ట్రములందు తప్పక తమతమ జనసంఖ్యరీత్యా లభింపదగు సభ్యులసంఖ్యకన్న హెచ్చుగ సభ్యుత్వముల నొసంగవలసినదనియు, మిగిలిన రాష్ట్రము లందు వారివారి జనసంఖ్యనుబట్టియే యుండవలయునని నిర్ణయించబడవలసియున్నది. ఇందువల్లను లకో యెడంబడిక ప్రకారము, మగ్గు, విహార్, బొంబాయి వైస్రౌరాష్ట్రము లందు మహమ్మదీయులను వారి జనసంఖ్యరీత్యా వారికి లభింపజూపు త్వమునకన్న హెచ్చుసంఖ్యగల సభ్యుత్వము లభించియున్నది. నూటికి ఏ 15, 10 వంతున గల మహమ్మదీయ రాష్ట్రములందు జనసంఖ్యరీత్యా లభింపవలసిన సభ్యుత్వమునకన్న హెచ్చుసంఖ్య సభ్యుత్వ మొసంగబడవలయునను నూత్తము ప్రకారము పై యొరు రాష్ట్రములందును ప్రస్తుతము మహమ్మదీయు లనుభవించుచున్న హెచ్చుసంఖ్యను కోటపోవుట కియ్యకొనడం. అదే నూత్తము ప్రకారము హిందువులకు వారి జనసంఖ్యరీత్యాకన్న హెచ్చుసంఖ్య లభించు రాష్ట్రములు సింధు, ప్రాంతీయ రాష్ట్రము లందు మాత్రమేగనుక మొత్తమున హిందువులకన్న మహమ్మదీ యులే యీ నూత్తములవల్లను లాభము పొందునది.

ప్రస్తుతవిధానము ప్రకారము అసెంబ్లీయందు రాష్ట్రముల ప్రతినిధులు జనసంఖ్యరీత్యా నిర్ణయింపబడలేదు. అసగా జనసంఖ్యరీత్యా ఒక్కొక్క రాష్ట్రమునకు లభించవలసినన్ని సభ్యులకన్న కొన్ని రాష్ట్రములకు సభ్యులసంఖ్య హెచ్చుగ లభించియున్నది. అందుచే సింధురాష్ట్రమునకు సభ్యులరీత్యా లభింపవలసినన్ని సభ్యులకన్న హెచ్చుసంఖ్య లభించుననియు అందుచే అసెంబ్లీయందు మహమ్మదీయసభ్యులసంఖ్య హెచ్చుగానుండునను అసతోడ సింధు ప్రత్యేక రాష్ట్రనిర్మాణము వరతులందు వొప్పింపబడినదనియు, అందులకే ప్రాంతీయ రాష్ట్రమునందు సంస్కర్తగాములు ప్రవేశ పెట్టబడవలయుననియు మహమ్మదీయులకొరచున్నారనట సింధు రాష్ట్రము. ఈ విషయమై అలబజీ నొందుచున్న హిందూమహాసభవారి యొక్కయు, సింధు హిందువులయొక్కయు, భయమునకు కారణము లేక పోలేదు.

ఇంకను నూటికి 10, 15, 25 వంతున హిందువులుగాని మహమ్మదీయులుగాని కల రాష్ట్రములందు వారివారిజన సభ్యులరీత్యా యుండవలసిన సభ్యులకన్న హెచ్చునుండి సభ్యుల యండవలయునను సిద్ధాంతము ప్రకారముపంజాబు కిషుల్గు, సింధు పంజాబు, ప్రాంతీయ రాష్ట్రము మున్నగుచోట్ల ఆయాసంఘముల సభ్యుల సంఖ్య నియామకము కావలసియున్నది. ఇందువల్లను విశేషముగ లాభము పొందునది మహమ్మదీయులే గనుక రెండు సంఘములవారలను పరస్పరము సమ్మతించువిధమున సభ్యుత్వపు సంఖ్యల నియమించుట చాల కష్టమయ్యగ పరిగించింపగలదు. అందుచే ప్రత్యేకసంఘప్రాతినిధ్యము 10 సంవత్సరముల పిమ్మట తనంతట యదే సమసిపోవలయునని యేర్పాటు చేసిన ఏ సంఘమునకుగాని ఎట్టి కొరతలు కలిగినను అంతగ బాధింపదు. కావున కాలపరిమితినిగ్గ యను చాల ముఖ్యవిషయమని నమ్ముచున్నాడను. ఈ కాలనిగ్గయము కావలసినదన్న తమ సంఘమువారి కన్యాయము కలిగినదే యను కొంతో పీకీపోవనేరదు. కాలపరిమితినిగ్గ యను కావలసినదిన ప్రస్తుతము కాదింప బడుచున్న నాదప్రతివాడియును వివాదములును, సమసి పోవుట నిశ్చయము. మొత్తమున ఎన్నికవర్గపు లేకస్వసిద్ధాంతము మహమ్మదీయులమనబలులందు నాటిన విషయమే హిందూదేశ చారిత్రమునందు నూతనకము ప్రారంభమునకు ప్రాతిపదిక యని చెప్పవచ్చును. దేశీయశాస్త్రమునకు సదుప పథకమునకు తమ సమ్మతిని కనబఱచుచు, ప్రజలయొద్దదానిపై నభిమానము కలగునట్లు తమ ప్రచారమును గావించి వాటికి నిరసనకు పునాదుల వేయుదురని నమ్ముచున్నాడను.

హిందూదేశ వాణిజ్యము

ఒకానొకప్పుడు ప్రపంచమున కంటికిరీ వస్తువునదా యముల సరఫరాచేయుచు, తోడిరాజ్యములందు మేటిబుర్రై అద్వితీయమైన వాగరికమునం దోలూడుచు, తనదుప్రజావైభవములు దశదశల కీర్తికాంతుల ప్రసరించుచుండు, ప్రపంచము వందు మేటిరాణియై సంపరించుచుండిన భారతంబ యీ నా డెట్టి దైన్యసిద్ధియందుండి ఆభరణవిహీనయై వికలాంగియై ఓన వడసయై యున్నదో గాంచుడు! అంగ్లేయు లలనాడు భరత దేశపు వైశ్యమునుగూర్చియు, వద్దాని వాణిజ్య ప్రాముఖ్యమునుగురించియు అంగ్లేయులు చెప్పియుండినవాక్యముల గొన్నింటిని గమనింపెము.

సదా వెండి ప్రవాహములుగట్టి సముద్రములవారికి ఇం దియును పోవుచున్నది... భారతదేశమునుండి మనకు కాలికో లు, బాసన్ ద్రవ్యములు ముష్టినులు పట్టుచున్నందున, రోజు రోజున ఎగువతిజేసి వెండిబంగారములను విశేషముగ కై నుచున్నది. అందుచే నయ్యదే బంగారు, వెండిలోహములకు గని లోని పప్పు కమ్ము... రోమనుసామ్రాజ్య వివాదమునకు, యూరపురుండి భారతదేశమునకు వారులు గట్టి పోవు చుండి వెండి బంగారు ప్రవాహములు ప్రబల కారణముని చెప్పు దురు. అందుచే ఇంగ్లాండునందు బంగారు వెండి ఎగుమతియ రాదను ప్రబలము నాందోళనము బయల్పడినది. మూడవ ఎడ్వర్డుకాలమున వెండిబంగారములయొనుమతి రాజద్రోహముగ నెన్నబడు చట్టముండుకానిపబడినది. వాటిజ్యము విషయమై చెప్పబడిన యీ క్రిందివాక్యములు గమనార్హములు. "అనేక రకములగు గడ్డలు ఇంగ్లాండునందు వాడుకలోనికివచ్చినవి మా ఇంట్లందు శయ్యాగృహములందున, తెరలకును, కుమారులకును, కుర్చీలకును, శయ్యలకును, వర్ణములకు, రుమాలలకు, కుళ్ళులు, కలకువేసికొను టోపీలకును, స్టాకింగులకును సమస్తమునకును హిందూదేశపు వస్త్రము వాడబడుచున్నది." ఈ వాటిజ్యప్రా ముఖ్యముగాంచి భయవిహ్వలై రక్షకవిధానము నవలంబించి కాసనముల గావింప మొదలిడిరి. అట్టివాటియందే కాసన ము నననరించి నేసిన పట్టువస్త్రములు, బెంగాలు రంగు, అద్ద కపు వస్త్రములు, కాలికోలు, హిందుదేశపు పరిశ్రయవికాని ఇంగ్లాండునందు దుపయోగించుట నేరముగ నెంచబడెను. తేర మొనరించువారికి 100 పానులు అనగా 1500 జరిమానా విధిం ప బడు న ని చట్ట మేర్పరు ప బ డె ను అట్లు వ మూ ల గు పై క ము న స గ ము పాలు ఆ గ్రామమునందలి బీదజనులకును, మిగిలిన సగము నేరముని పేరప్రభుత్వమువారివద్ద ఫిర్యాదుచేసినవానికి చెందనట. ఇంగ్లాం డునందు ప్రస్తుతము మనదేశమునందు, మీరేమైన చెప్పుదు. మీరెన్ని మారులయిన కారాగారములకుపోయి, మేము మావల్లుబట్టు, గ్లాస్కో, ట్రోమి, క్రాఫ్టన్ గడ్డలు... ములగుదేశపువస్త్రములనే గట్టుచున్న ప్రతాపముని తమ బుర్రమీసముల దువ్వుచుండువారును, కలె క్టరు, గవర్నరునున్నగు ఉద్యోగియుల యభిమానులై ప్రై వటులందు వారి యడుగులకు మడుగులాత్తు దేశద్రోహముల వలన, ఆనాడు ఇంగ్లాండునందనేకవేలకొలది ప్రజలు, అట్టి బహిష్కారము పనికిరాదని అర్జీలవంపిరి. ఇంగ్లాండున కాలికో లకు రంగులవేయవారల జీవనముపోవునని యనేకులు వాపోయి రి. కాని నేతగాండ్రునేకులు అట్టి బహిష్కారము కావలయు ననియు, కాలికోలువగయిరా హిందూదేశపువస్త్రము ఇంగ్లాండు నకువచ్చుట, తమ విశ్వరూపునకు వివాదనకరమని, అందోళన గావించిరి. ఇదంతయు 1699 సంవత్సరమున జరిగినది. అట్టిబ హిష్కారమునకు కలిగినలాభములను ఆంగ్లేయుని వాచావాం దము లండకో- కాన్టర్బరీ, నార్విచ్ అతిశీఘ్రముగ పునఃని మిది నెలలలో విశేషముగవిశ్వరూపును పొందగలయున్నట్టికి వచ్చినది. వేలకొలదిగ పనివాండు మరల లండకోనగరమునం దు వాసమేర్పరుకొనిరి. అదివరకు నూన్యగృహములగు సుండిన యిండ్లన్నియు స్త్రీపురుషులతో కలకలకాడుచుండెను. అం దరుసను అనునకడోడు "నాకింకను గట్టిచూపుచేయుట రాలే దు. నే వేయుచాను ఒక్కపురుషునిపట్టు నిలచుటలేదు. హిం దూదేశమునందలి చాయపనివాండ్రెల్లు పనిచేయుచున్నారో ఎటుకరావన్న"దని చెప్పుకొనియెను. తరువాత 1694 ప్రాంతమున ఇండియాయందలి పద్ధతులకుగొని ఆప్రకారము చాయవేయు టకు కార్ఖానాలనిర్మించిరి. లండకోదేమానా యనుపేరుతో యూరపురుందు అద్దబడినకాలికోలను ఇండియాను మోసము తోనమ్ముచుండిరి. అట్లు చెప్పినగాని ఆనాటి ఇంగ్లాండు వారిమ బులు కొనకుండిరి. ముచిలిపట్టుకపు కాలికోలపై అద్దకపునమో నాలు, జీవితపుపుతము, నెమలి, పినుగులు మున్నగునవి యన్ని యు ఇంగ్లాండు పనివాండ్రచే నేర్పుకొనబడి అమలునకు దేబడినవి. తరువాతి 1703 వ సం. న నూటికి 15 వాళ్ళ కార్ఖా లిలకు దూర్బాటి విధించి విలువగల్గు ముష్టినుల ఖరీదుకు తెచ్చిరి. అప్పటికే చాల హెచ్చుగ విధింపబడిన దూర్బాటిపై పన్నువల్లను మొత్తము 100 పానులకు 82-10 పాళ్ళ పన్ను ఇండియాకార్ఖానిల పై తగులుచుండినది. అనేకులవ్యతిరేకముగ అందోళన మొనరించిరి. కాని వారి కెల్లరకును దేశమునకు ఆయువుపట్టనందగు వృత్తి ఎం తటి రక్షకపు పన్నుల విధించియైనను కాపాడుట ఇంగ్లాండు యొక్క ముఖ్యధర్మము అని బదులు చెప్పబడెను. ఈ విషయ ములు మన ప్రస్తుతమువన కంతయుపయోగకరములలో ఆలో

చింపవలయును. రక్షకపు పన్ను విధింపవలయునన్న ఇంగ్లాండు నందలి గ్లాస్కో, ట్రోమి ముల యధికారుల యలజికి ఇండియా బుము తాళవలసన్నది. హిందూదేశపు బాసన్ ద్రవ్యము అద్దానిన నానాటికి పిప్పి పిప్పియెందుండె యందుక రక్షించుటకొనుట కేసి నోరుకొనవాయెను. ఎంతటి దొర్భాగ్యము! ఎం తటి మీ న సిథి! ఒకా నొక పు డు ఇం గ్లాం డే అ వ లం బించినపద్ధతి యీవా డు మ న ము వ లం బింప వలదని వాకే మనల నిరాకరించుచున్నాడు. 1720 వ సం. నా టికి సముతము ఇంగ్లాండు కార్ఖానిల చాలమోటుగనుండెడి వట. తుదకవి గజము పి 2-4 వెలయైన పోవునదికాదట. అట్టి సిథియందు ఆప్రభుత్వమువారు ఇండియాకార్ఖానిల బహిష్క రించుట కెట్టిపద్ధతుల నవలంబించిరో గమనింపదగిన విషయము. తమకార్ఖానిల బాగులేవుగదామన ప్రజలేమయిన నిషేధించి రా! లేదు! లేదు! నిషేధించుటకు వారబులై యుండిరి. నిషేధ ము నల్లంఘించియుండిరి ప్రభుత్వమువారట్టి వారిని శిక్షించు చుండిరి. అట్టిపరిస్థితులు మనకుండి, మనదేశమున మనరాజ్యము ను మనముపాలించుకొనుచుండిన ఇంగ్లాండు విషయమును గురి పాఠముగ నందుకొనిచేయుటలనదేమి! విదేశపుస్త్రముల ధరిం చువానిని శిక్షించి, అపరాధముల విధింపవలసినదే గదా! అప్పుడు మనవ్యాయుమార్దులు, గవర్న మెంటు సభ్యులు, జస్టి సుపీమువారు, మిత్రులు, లిబరలుపక్షమువారు, ధనికులు జమీందారులు, రాజులు మున్నగువారెల్లరును విధిలేక స్వదేశ వస్త్రమును ఖర్చును స్వీకరించుచుండురుగదా! వైవిధ్యంపబడిన వస్త్రమువార లెల్లరును నికనైన విదేశపుస్త్రముల త్యజించి ఖర్చువస్త్రముల ధరింతురని నమ్ముచున్నాను. అంతియగాక సాధ్యమయినంత మట్టనకు అన్నిరకముల స్వదేశవస్త్రులనే వాడుచు స్వదేశవస్త్రుల లభింపనిచో బ్రిటిషు వస్త్రులను కొనక తప్పరుల వస్త్రులనే కొనుదురని పార్థింపుచున్నాడను. బొం బయభయందు స్థానుసంఘమువారు బ్రిటిషువస్త్ర బహిష్క రము తీర్చిదిద్దె యున్నాడు. ఇటీవల జార్జి చక్రవర్తి ఉప న్యాయ మొసంగుచు ఎలరను బ్రిటిషు పుట్టు మెష్టినులనే కొన నుండవలయునని ఆదేశమును ప్రకటించెను. మనవారు చెప్పునది రుచింప వన్న ఇంగ్లాండు ప్రభువు జార్జి చెప్పుకదన మన ఆంగ్లా రా జ్యాంగ ప్రేములు పని తమమార్గముల మీద దేశసేవజేయుదురు గాకయని నమ్ముచున్నాడను. ప్రస్తుతము ఇంగ్లాండ్ ఆంగ్లే మందు మనమిడిన సంస్కరణముల నొసంగకయు తమ పాలన యొక్కవిధానమున ఎట్టి యంచుమార్పుగాని, కావించకయు సిక్కు గురుద్వారా ఖైదీలు, వంగీయ నిర్బంధితులను, తదితర రాజకీ య ఖైదీలను విడుదలచేయకయు, జనదినమును ఏదోవిధముగ భారతదేశమునుండి వైకమును దోచుకొనిపోవు సుదేశ్యముల తోటి మారకపు బిల్లు రిజిస్ట్రార్లకి బిల్లు మున్నగు చట్టముల నమలునందుంచి ప్రజాప్రతినిధుల యేకాభిప్రాయములకేరలును మనకంపుటరపులుగ జేసివేయవచ్చు ప్రభుత్వమును లొంగదీసి మన యభిమతమును నెఱవేర్చుకొనుటకు ఏదోపద్ధతులు, ఏవీకా గ్యక్రమును పనికివచ్చునో అన్నింటిని వనము ఇందుకేనియు నిదురపోక అమలునందుంచవలసిన సమరసమయమునందు మన మున్నారము. ప్రతివాడునుతనక క్షి లోపములేనంతటి దేశసేవ యైనజేసి ధన్యుడుకావలయును. అందుననే బ్రిటిషు పన్ను బహిష్కారము తీర్చిదిద్దవలసినది. పక్షములకు సంబంధించి తారతమ్యములకును ఈ కార్యక్రమునకును ఏలాటి సంబంధ ములేదు. స్వదేశ వస్త్రకరణము, విదేశవస్త్రునిషేధము, బ్రిటిషు పన్ను బహిష్కారము, సకలవస్త్రబహిష్కారము అమలునం గుంచని భారతీయు డెంతటి రాజకీయవేత్తయైనను దేశ అమి త్రుడని నేను ఘంటాపథముగ జెప్పుచున్నాడను. నా యీ యభిప్రాయముల సంప్రాప్తిగ నంగీకరింపనివారు, తమ హస్త ముల తమతమ హృదయకమలములపై నిడుకొని విశివడిన కేశ ములతోడను, కన్నీరు కాల్యుగట్టు దుఃఖించుచున్న భారత మాతను స్మరించుకొని నేను పైజెప్పిన స్వదేశక్షిపై గాధముగు అలోచన సలుపనిండు. అతని హృదయాంతరభావమునండి పొంగి పొరలివచ్చు వావేళమును, ఉత్సాహమును, భౌతిక విష యములకై చంపు కొనక కార్య భారము న కుం గ డం గ నిం డు. అచిర కాలము లోనే స్వరాజ్యము లభింపగలదు. భారతదేశమును ప్రపంచమునం దతితోడిరాజ్యములతోపాటు తలయెత్తి గౌరవసాసనము నాక్ర మింపగలదు. ప్రస్తుతము చీనావారిపై యుద్ధముచేయ సంపబ డుచున్నవారివలె కేవలము పణ్యజలు గాక చీనావారితో మాకు సమరమువలదు. వారికి సర్వస్వాంతర్యము లభించుటకు మేమెంతయు తోడ్పడుదును, అని ఎలుగెత్తిచాటగల కక్షని

సంపాదించగలుగుదుము. మా ప్రజల కేవలముగృహభివృద్ధిలగ మీకు మాకులేని విారు మనదేశమునం దనంగిగుండు కొను మున్ను... తప్పిరి మామున్నగు వనసరాజ్యములగుల... పు టుమీ తెలి హెచ్చుగలనో, మామన అంతటిసాత్వత్రం... ల దు. ఆదే కులు తెల్లవాండ్రొక్కై స్వప్నింపవలసేను మీ రొప్పుకొంటిరా సరి లేదా, మీగతి మీయదియేయని బూధిల్లి సామ్రాజ్యసభయందుండి మీ అధ్యక్షుడు చెప్పగలుగును దేశ సేవయే ప్రాధాన్యముగ నుంచుకొని ఎంతటిత్యాగమయినను మొచ్చెనదికాదని మనస్సునందు జ్ఞాపకముచుకొని భారత వి ముక్తికై మీరే క్రివంచనలేక పనిచేయుడు. వందేమాతరం

చెన్నపురి బజారు ధరలు

1927-వ సం. జూనునెల 21 తేది మంగళవారము.

1. ధాన్యములు.			
దని గులు బా 1-కి	రు 129	మొదలు	148
బియ్యముబస్తాలు			
మనుగు తెనాలివి ,, వ 42 కలవి	రు 14 0 0		15 0 0
తెనాలివి ,, డిబ్బో	,, 15 8 0		16 0 0
డిబ్బి ,, డిబ్బో	,, 16 4 0		17 0 0
రాగులు ర. 164 బస్తా 1-కి	,, 9 10 0		10 0 0
నువ్వులు ,,	,, 22 0 0		25 0 0
2. ధాన్యమువస్తులు.			
కందులు బస్తా 1-కి ర 205	,, 11 0 0		18 0 0
తెనగలు ,, డిబ్బో	,, 14 0 0		15 0 0
తెనలు ,, డిబ్బో	,, 15 0 0		18 0 0
మినుములు ,, డిబ్బో	,, 17 0 0		18 0 0
ఉలము ,, ర 195	,, 14 0 0		14 4 0
3. నూనెవస్తువులు.			
నువ్వులనూనె బా 1-కి	,, 158 0 0		153 0 0
నెయ్యము 1-కి	,, 14 0 0		25 0 0
చిల్లరలనూనె నగంబుబా 1-కి,,	,, 14 0 0		56 0 0
ఇతరప్రదేశము ,,	,, 50 0 0		52 0 0
తేరు నెనగనూనెగానగ బా 1-కి రు 127 మిషకా నూనె	124 0 0		
ఆముదము బా 1-కి	,, 118 0 0		114 0 0
4. చిల్లరవస్తువులు.			
చాయపకుపు బా 1-కి	,, 77 0 0		78 0 0
కూరపకుపు ,,	45 0 0		50 0 0
మిరపకాయలు(గుంటూరువి) బా 1-కి	120 0 0		125 0 0
గుంటూరుపాయకట్టు నీలిమందు మునుగు 1-కి	రు 40,45		
కాశహస్తాపాయకట్టు	,,		50,55
తెల్లము బా 1-కి	రు 40 0 0		60 0 0
చింతపండు బా 1-కి	,, 21 0 0		56 0 0
5. ఇనుము.			
పట్టరకం బా 1-కి	,, 29 80 0		
చదరం	,, 26 0 0		29 0 0
రవుండు	,, 24 0 0		28 0 0
6. నూలు.			
నెం 20 బెన్ని సింహం యాటి	,, 6 14 0		
నెం 6 బెన్ని ధర	,, 8 14 0		
నెం 24 ,, లాకి	,, 6 0 0		
నెం 60 ,, కారం బెన్ని	,, 9 0 0		
నెం 40 ,,	,, 10 0 0		
నెం 44 ,,	,, 5 8 0		
నెం 20 1/2 న్యూకాటక్	,, 6 5 0		
నెం 12 1/2 సాపురీటీ	,, 5 6 0		
నెం 12 కరింబాయి	,, 5 7 0		
నెం 20 1/2 కాపురటీ	,, 6 2 0		
నెం 40 జమ్మరు	,, 9 12 0		
నెం 44 సాండో	,, 4 15 0		
నెం 4 బెన్ని	,, 8 10 0		
7. దూది.			
బోండాపెట్టు బారువ 1-కి	రు 800 0 0		
పల్నాడుదూది ,,	,, 145 0 0		
8. లోహములు.			
వెండి 100 తులంకు	,, 60 8 0	రు	60 10 0
బంగారు, తులము 1-కి	,, 21 0 0		21 2 0
సవరము 1-కి			18 9 9
ఇత్తడి బా 1-కి	,, 285 0 0		240 0 0
రాగి బా 1-కి	,, 258 0 0		250 0 0

వారిపైనే విక్రీయిస్తామని నున్నది. ఇందునకే చాలా సంతోషించుచున్నాను.

మా స్వరాజ్యపార్టీకి మా కాంగ్రెసువారే యొక కళంకము నాపాదించారు. మంత్రుల జీతమును మేము నిరాకరింపలేదని కొందఱు కాంగ్రెసువారు ముమ్మాగక గొడవచేసారు. మేము చేసినపని యచితమైనదని మీరు చేసినతీర్మానమునకు సేనెంతయు కృతజ్ఞుడను. ఇది నన్ను సంతోషపెట్టుటకు చేసినదిగాక మీరూ చూడవలసినవిషయముగానే చేసినా రనుటకు నిదర్శనము మీరూ కొందఱును భద్రాభిప్రాయమే. మీ రీ తీర్మానము గావించుటవలన నాకు చాలా సంతోషముగానున్నది.

మేము పట్టణములో నివసించువారము గావున గ్రామజనులకష్టము లేమియు నెరుగము. నగరములలో ఏకైకింయక కష్టము గలిగినను మేము గొప్ప ఆందోళనము చేసెదము. కాని నేడు మీ కష్టము లన్నియు విన్నప్పుడు నాకు మహాఘోరము గా దోచినది. ఇన్ని కష్టము లున్నచో మేము నిజముగా జీవించలేము. ఇన్నియు మా చెన్ననగరమువారు విన్నచో గొప్ప ఆందోళన జరుగగలదు. మీ పతినిధులు కొందఱు వచ్చి మద్రాసు పౌరులకు మోక్షములను నేడుపన్నునిచ్చినట్లే యుపవ్యసించవలె నని నేను ప్రార్థించుచున్నాను.

స్థానిక సంస్థలలో సభికారముగా నున్నవారు నాకుగల చిన్నకష్టములను తొలగింపవచ్చును. వారు న్యాయపరిపాలన చేయుచో అది చాలాపాపము. విచారణోద్యమముగాడ స్థానిక సంస్థలలో కక్ష లుండరాదు గాని ఇదివఱకును మంత్రులమువారు స్థానిక సంస్థలను తమ పార్టీ చే నిలిపివేసినందున మేము ఆస్థానములలో మా పార్టీ వారి సంపదలయునని అనుచున్నాము. ఇంకంటాకు విషయమే చాలామంది వైఖ్యలు మహాఘోరమైన సంగతులు చెప్పిరిగాని, బహిరంగము చేయునన్నప్పుడు మాత్రము జంకిరి. ఈ విజితము మా వైఖ్యలకు సహజమే కాక అధికారులభయముగాడ చాలావఱకున్నది. మీగ సంఘముల సాహాయ్యమున ద్వైతముతో పోరాడి బాధలను బహిరంగపఱచి నివారించుకొన బయల్పడవలెను.

అహింసాసంఘమువారు చాలా మెల్లమెల్లగా నున్నారని వారయెడ నేను కృతజ్ఞుడను. మద్రాసు సర్వోత్తమరావు పథుమన్నకష్టము చూచినచో నగర ప్రాతినిధ్యమే కడుసులభమైనదని మా యభిప్రాయము మార్చుకొనవలసి వచ్చినది.

సభ ముగిసిన వెనుక, మి. రా. శ్రీ శేషారావు రామదాసు పంతులుగారు, ఇప్పటి రాజకీయవివాదములను గూర్చి విపులముగా సుభన్యసించిరి. తైలులు తమ కష్టములను వేదికపై విడిచిరించు నిట్టిసభ ఈలోపుగ జరుగలేదనియు ఇది తమకు చాలా సంతృప్తికరముగా నున్నదనియు వక్కాణించిరి.

శ్రీమంత్ దొరసామయ్యగారు తమ సహజహాస్యరస వనములచే, సుపన్యసించుచు నున్న మెన్ని ప్రార్థనలు సన్నియు సుపయోగ ముండదనియు ప్రభుత్వమునండి మనము మన హక్కును లాగుకొనుటకే ప్రయత్నింపవలెననియు, తిరుపతి వేంకటేశ్వరునికే తిరుపతి అనిపై హక్కును పోగొట్టిన దొర తమవారు ప్రజల హక్కులను గమనించురా యనియు, మొగలు దర్బారు, మొగలాయి యని మనము వాడుకను బదులు దొర్లనగ్రప్రభుత్వమునకు అంగీకారము అని వాడవలయుననియు ఢిల్లీలో పూర్వము సాజహన్ గట్టించిన రాచకూరు ఇంకను చెక్కుచెదరక యున్నదనియు దానికై వ్యయ పెట్టబడిన ప్రతి ప్రెసాయు ఇండియాలోనే యుండిపోయినది గాని ఇప్పుడు ఢిల్లీలో కట్టిన కాసనసభా భవనమునకు వ్యయపడిన కొట్లకొలది రూపాయలలో కూడిబిల్లులకు తప్ప తక్కిన ద్రవ్య మంతయు ఇగ్లండునకే చేరినవనియు, ఇంతింతయు కానలేనన్న గూడ ఇగ్లండునండి దిగుమతి చేయబడినదనియు ఎంచు ఇంజనీయర్లు మేకొలది జీతములు తీయుచు పనిచేసినగాని ఆ ఇంట్లో కూలలో సభ జరుగుమండగా వైకుంఠి ఒక్కరాయి ఊడిపడినదనియు, ప్రజల యాభిమతి ఒక్కనాటకముగా పరిగణింపక ఈభాషలను మనము నిడుకొని కొంతకాలమైనను కాంగ్రెసు పనిచేయవలెననియు చెప్పిరి తర్వాత ఆర్కాటు పంతురామారావుగారు స్వరాజ్యసంపాదనావశ్యకతను గూర్చి యుపన్యసించిరి. పున్నయ్యగారు మహాపారిశ్రమలతో మంగళము పాడిరి. కరతాళస్వరలతో సభ ముగిసెను.

* * * * *

కావించబడిన తీర్మానములు

కాసనసభలోని పనిమాత్రముచేత స్వరాజ్యము రాదనియు, ప్రతిగ్రామమునందు దేశీయక సంస్థలు ఏర్పడిననే స్వరాజ్యమునకు పునాదులు సిద్ధమగుననియు, ఈసభవారి యభిప్రాయము. కావున ప్రతిగ్రామమునందును కాంగ్రెసుసంఘమును నెలకొల్పి

యము. కావున ప్రతిగ్రామమునందును కాంగ్రెసుసంఘమును నెలకొల్పి

- (1) భద్రగ.
- (2) గ్రంథాలయము-పరిగ్రామము.
- (3) పంచాయతి
- (4) పరపతిసంఘము.
- (5) భజన.
- (6) స్థానికపరిశ్రమ.
- (7) ప్రజల ఆర్థిక నిత్యుపచారం.
- (8) వైశ్యసహాయము.
- (9) ప్రజల సేవాదళము.
- (10) త్రాగుడు నిరోధము.

మున్నగుమార్గములలో ఒకటితో కొన్నింటితో, అన్నింటితో నెలకొల్పి కార్యములు సాగించవలసినదని దేశీయక సంస్థల ప్రముఖులను ఈసభవారు ప్రభోధించుచున్నారు.

- (1) గా. హరిసర్వోత్తమరావు.
- (2) డ. శంకరరెడ్డి
- (3) యక్కల రామయ్య.
- (4) బి. వారాధరమూర్తి.
- (5) రామదాసుగారు.

స్థానిక సంస్థములను వశపరచుకొనుట

కాంగ్రెసుపక్షమువారే లోకలుబోధలలోను మ్యునిసిపాలిటీలలోను అధికారమువహించుట దేశమునకు తేమకరము కాబట్టి ఈ జిల్లాకాంగ్రెసు కమిటీవారు పరిసితులను పరిశీలించి ఈ జిల్లాలో లెగిస్లేటువంటి చోట్లనెల్లను కాంగ్రెసు ప్రభులనే నిలువజేట్టవలసినదనియు ప్రజలు అట్టివారికే వోటిస్టలని నవనియు ఈ సభవారు కోరుచున్నారు.

- 1 నగర శంకరరెడ్డిగారు.
- 2 గ. రామచంద్రరావు.
- 3 డి. వి. కుబ్జారావు
- 4 గో. జిల్లాయ్య.
- 5 మ. అల్లూరయ్య.
- 6 పాణ్యం లక్ష్మీనరసయ్య.

మధ్యపానము

త్రాగుడు నిరోధమునకు ప్రయత్నమునని యీ సమావేశమువారు మద్రాసు కాసనసభకు గోరుచున్నారు. (అధ్యక్షుడు)

లోకలుబోధలు

లోకలుబోధల ఆత్మసవరణయు దేవాదాయముల ఆత్మసవరణయు కావలసియున్నవను ప్రజాభిప్రాయము ప్రసేదహయియున్నది. కావున అందుకు సంబంధించిన మంత్రులు ఏమాత్రమును ఆసక్తిచేయక సవరణలను ప్రవేశపెట్టుదురు గాక యనియు ముఖ్యముగా లోకలుబోధల ఆత్మసవరణలో నామి నేడును దృఢి యంతయు రద్దగుట యు శేడు లోకలుబోధలలో ప్రబలియుండు తీక్షణ

సుభాషచంద్రబోసుగారి విడుదల

ఈసభవారు శ్రీయత సుభాషచంద్రబోసుగారి విడుదలకై సంతసము తెలుపుచు అతనినానమైన వారి ద్వైత్యత్వములనుభవించియు వారికి త్వరలో పరమేశ్వరుడు ఆయురారోగ్యములు ప్రసాదించుగాక యని ప్రార్థించుచున్నారు.

గాడిచర్ల హరిసర్వోత్తమరావుగారు

గ. రామచంద్రరావుగారు

ఇంకంటాకు ఆత్మరూపు అనుభవములో న్యాయ విరుద్ధముగ జరుగుచున్నదిగాని యీ చట్టమునందు ముఖ్యముగా

- (1) అప్పీలు రివిజన్ విషయమును, (2) యింకంటాకు ఆఫీసర్లు లెక్కలు నిరకారింపి ఆర్టిక్లరి అపెన్నమెంటుచేయు అధికార విషయమును (3) యింకంటాకు అప్పీలుపైన హైకోర్టును రివిజన్ అధికారవిషయమును, (4) బోల్టరను పైన చేయుపద్ధతియు అందుకు సంబంధించిన విషయమును (5) పన్నుకట్టుమొత్తములో మిహాయింపుజేసి మిగతమొత్తము నకు మాత్రము పన్నుకట్టుటయు మొదలగు మార్పులచేయగలం దులను నన ప్రతినిధులు ఆతిష్ఠిప్రకారములలో చర్యచున్నకొనవల సినదని యీసభ యభిప్రాయము

యం. మనిసామయ్యగారు

పి. శివరామయ్యగారు

కాంగ్రెసు సభాధ్యక్షులు

రాబోవుకాంగ్రెసు మహాసభకు డాక్టరు అన్ సారీగారిని అధ్యక్షులుగా నిర్ణయించుకొనుట యత్యవసరమని ఈసభవారిభిప్రాయపడుచున్నారు.

మంత్రుల చేతనములు

కాసనసభయందు కాంగ్రెసు పక్షసభ్యులు మంత్రులకే తమలను ప్రోసేవయు విషయమునను ఇతరవిధముల అనుస

రించిన కార్యమార్గము ప్రస్తుత పరిస్థితులలో యుక్తమని ఈసభవారిభిప్రాయ పడుచున్నారు.

విద్రావానతి వారపత్రిక

మన జిల్లానందు కొలదికాలముక్రిందటనే మాసపత్రికగా పుట్టి యిప్పుడు వారపత్రికగా మారినట్టి "విద్రావానతి" పత్రిక మన కుంజలవాసులలో రాజకీయ ఆందోళన సలిపి ప్రజాప్రభోధకుతోడ్పడుసాధనముగా నుండగలందులకై వరుసలు దానిని అభివృద్ధికి తేవలెనని యీ సభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

కాంగ్రెసు - ప్రచురణశాఖ

ప్రకృతం కాంగ్రెసుతరపున జరుపుచుండు ప్రచురణ విధానం యింకముందుమాదా జరుగునటులనున్న ఇది చక్కగా జరుగగలందులకై యీ జిల్లా తొమ్మిది తాలూకాలలో నున్న ప్రముఖులుగావుండువారు పోలింగు సెంటరులలో ముఖ్యమయిన సంఘములను యేర్పరచి ఆ సంఘమువారు ప్రచురణ శాఖగుండా పంపబడినకరపత్రములను అన్నిటిని గ్రామాదులకు పంచిపెట్టి గ్రామములలో రాజకీయప్రభోధనము జరుగూ గ్రామనిర్మాణకార్యమునకు తోడ్పడవలె నని తీర్మానించడ మయినది.

శ్రీశైలము

శ్రీశైలమునకు రోడ్డుచేయు ప్రయత్నములు యాత్రికుల సౌకర్యములు త్వరలో జేయవలయునని యీసభవారు కోరుచున్నారు.

కామగారి రామచంద్రరావుగారు.

డ. హనుమంతరావు.

మంచినీటి వనతులు

ఈ జిల్లాలో కొన్నిచోట్లయందు త్రాగుడునీరు దొరకడమే కష్టమునకు ప్రతితాలూకా బోర్డులు లోబడి ప్రదేశములలోను యీవిషయముగ జర్జవలయు సదుపాయమును విచారింపి అందులకు కావలసిన క్రయమును సంపూర్ణముగ ప్రభుత్వమునకు నానోకమునందు యిచ్చి పనులు జర్జప్రయత్నము చేయవలయునని యీ జిల్లాలోని పవిత్రశ్రేణులను శ్రీశైలము ఆహూదేశము, అందు ముఖ్యముగా ఆహూదేశమున నీటివసతులకొరకు ప్రభుత్వమువారు దబ్బులిచ్చి చేయవలయు నేర్పాట్లు త్వరలో చేయవలెనని కోరడమైనది.

గా. హరిసర్వోత్తమరావుగారు.

కా. రామచంద్రరావుగారు.

పి. వి. హనుమంతరావుగారు.

ఈనామాలి

గ్రామములలో పంచవర్తి యినాములను రిన్యూను చేయు పద్ధతులపై శైలకు యిబ్బందులే కాక గ్రామ పునర్నిర్మాణ ఉపక్రమకార్యమునకు ప్రతిబంధకము కాన, లెగిన చట్టమును తయారుచేసి యినాముకు వృత్తికి ఎడబాటులేని క్రమమును ఏర్పాటుచేయవలెనని తీర్మానము.

మట్టా అల్లూరయ్యగారు.

పెరవలి చిదంబరయ్యగారు.

అవుకు ఆలయం

అవుకు గ్రామంలో అనాదిగా శ్రీ చెన్నకేశవస్వామి వారి పూజార్థం అవుకు రాజుగారు యేర్పాటుచేసిన మొగలి చెట్ల తోటను ప్రభుత్వమువారు సర్కారుతక్కులలో పోరంబోసుగావున్నదను కారణముచేతను, సదరు తోటయొక్క స్వల్ప ఆదాయమును ప్రభుత్వమువారు ఆక్రమించుటయు మిక్కిలి శోచనీయము. ఈ సభవారు జిల్లాప్రభుత్వమువారు వెంటనే సదరు త్రుత్వము రద్దపరచునటుల తీర్మానించడం అయినది, పెరవలి చిదంబరయ్య.

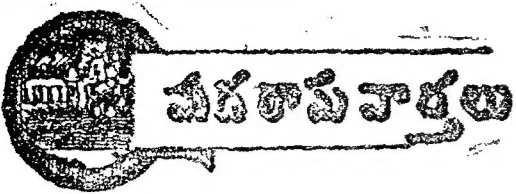
అవుకు మూనియను

లోకల్ బోర్డు ఆఫ్ ట్రస్ట్ 2 అక్టోబరు 15 ఎ. బి. డెన్సులో కనుపరచిన మద్రులో కనుపరచిన పరిస్థితులు అవుకు గ్రామంలో లేవు కాన సదగు యూనియన్ తీసివేసి యెలక్షన్ క్రింద గ్రామపంచాయతీగా మార్పునటుల తీర్మానించడం అయినది.

ఆవిధానం కేవల్యు, అవుకు,

ఇరిగేషన్

దత్తమండలములు మా నాల్గు జిల్లాల తేమముకొరకు కృష్ణ, తుంగభద్ర ప్రాజెక్టును నిర్మింపవలసినదనియు, తిట్టాయి పాలేం ప్రాజెక్టు వెంటనే తమలు లోక తేమలయ ననియు మార్గాపురం చెరువుకంద పుంకు భూములకు నీరు సరిగా సప్త కాకమునకే నీరుపడుట మొదలగుమార్గాపురం చెరువుక్రింద కష్టములు తొలగించుప్రయత్నములు వెంటనే

తెలుగుదేశం పార్టీ

బరంపురం వార్తలు

(స్వకీయవిలేజిరి)

సాంబమూర్తిగారి సత్కారహారము

బరంపురం, జూన్ 21:— నాగపూరు పోవుచున్న శ్రీయంత సాంబమూర్తిగారిని సగరమునందలి ప్రముఖులు రైల్వేస్టేషనునందలి వందర్శించిరి. నాగపూరునందు సత్కారహారోద్యమమున చేరవచ్చునని తన కిష్టములేదనియు యయినను ప్రభుత్వమువారు ఆరెడ్డుచేయుదురోమో అని భయపడక తనధర్మమును నిర్వహించి సంకల్పించుకొనినట్లు సాంబమూర్తిగారు తెలిపిరి. నాగపూరునందలి పరిసితులను పరిశీలించి ఆంధ్రదేశము నందుకూడ అట్టి ఉద్యమమునే ప్రారంభించి అవకాశమున్నచో లేదో అను విషయమై పీఠు ఆలోచించెదరు. రైస్సునులేక కత్తులావుచున్న కొని పీఠియందు తిరుగుట పోలీసువట్టుము ననుసరించి నేరములేకాని సాంబమూర్తిగారుచెప్పిరి. నాగపూరు నుండి తిరిగివచ్చునప్పుడు జూన్ 4వ తేది బరంపురమున కొన్ని దినములుగడుప వీరంగీకరించిరి.

విజయవిలాసముపై ఉపన్యాసము

నిన్నటిదినము రైస్సుపోలీసుల తపి ధర్మరావుగారు యం. పి. విజయవిలాసమును గురించి ఉపన్యసించిరి. ప్రబంధమునందలి వాఙ్మయ సౌరస్యమును వారు చక్కగా వివరించి ఈ విషయమై పీఠోపయోగ్యుల ప్రాసీదమున్నారు. త్వరలో ప్రకటింప ఉద్దేశించియున్నారు. ఈ విషయమై ఉపన్యాసములిచ్చుచు పీఠ ఆంధ్రదేశమున పర్యటనమొనర్చెదరు. ధర్మరావుగారు ఈవిషయమై శ్రీవేదము వెంకట్రాయశాస్త్రిగారి రోవాదించి శాస్త్రిగారి వాఙ్మయము సంపూర్ణమైనది కాదని నిరూపింపగలిగిరి. (తంతివార్త)

బలము దగ్గరచేసిన కంసాలి

మత్తెలులకొరె అనుకంసాలికి నగలు చేయుటకొరకై యివ్వబడిన 20 నవరకులను అతడు స్వంతభుక్తును వినియోగపరచుకొనెను. అందువల్ల అతడు చింతాపీఠ పోలీసువారి వశమచేయబడెను. గతశనివారము అతనియెల్లు సోవాచేయుటకై ఇద్దరు పోలీసులు అతనిని వెంటబెట్టుకొని తీసికొని వెళ్లుచుండిరి. మరొకరియరు పోలీసులను తీసికొనివచ్చుటకై ఆదెన్సిలో ఒకపోలీసు తిరిగి పోలీసుస్టేషనునకువెళ్లెను. ఒక్కపోలీసుమాత్రము ఈకంసాలికి కాపలాకాయుచు స్టేషనువారు పోలీసుస్టేషను సమీపములో నిలుచుండి యుండెను. ఆపోలీసువాని కెల్లో ఏసరజేసి పారిపోయెను. వానినాడ ఇంకను తెలియలేదు.

విశాఖపట్టణం జిల్లా కాంగ్రెసు కమిటీ

ఈ నెల 19తేదీని పైజిల్లాకాంగ్రెసుకమిటీభవనమునందు జొన్నవలస నివాసులను శ్రీయంత పి. యల్. నరసింహారాజుగారు ఏకగ్రీవముగా కాంగ్రెసుకమిటీ అధ్యక్షులుగా ఎన్నుకొనబడిరి. అక్టోబరునెలలో జిల్లాపథి జరుపుటకు నిశ్చయింపబడినది. ఇందుకొరకొక సమయిటి ఏర్పాటుకావలసినది. శ్రీయంత జి. విశ్వనాథంగారు కార్యదర్శిగాను, వి.జే. గుప్తగారు ప్రజారంగము తిరిగి ఎన్నుకొనబడిరి.

నర్ చిమన్లాలగారు-పార్టీలు

రాటుముపై దండెత్తుట

బొంబాయి, జూన్ 20:—నర్ చిమన్లాలగారు నిన్నటిదినమున పార్టీల సమావేశమునందుపర్యవేషియమ, "వహార్యుల" వైపున "హాలాల్" వైపున దండెత్తిరి. "మియంతు" మియంతువుకొనెను. ఆలోచించుకొనెను, నిశ్చయించుకొనెను. సహాయులను, హాలాల్లను చెప్పి వెలియటలకు ప్రయత్నించెను. మాలసాలను, మహార్యులను వారివారి సాసములలోనే యంచినయెడల భారతదేశమునకు రాజకీయముగను, ఆర్థికముగనుగూడ చాలాభయము. స్వరాజ్యము స్వరాజ్యమని కేలీవేయుటతో స్వరాజ్యమురాదు. స్వరాజ్యమును సంపాదించునలెనంటే, అన్నివిషయములందును సుమున్నులందును భారతదేశము పాశ్చాత్యదేశములలె ఆభివృద్ధి నంచవలెను. రాటుమువట్టిపీచ్చిగాని వేరుగాదు." అని చిమన్లాలగారు నడిపిరి. ఆసభ కధ్యక్షతవహించిన న్యాయమూర్తి సల్యురఖానాగారు ఉపన్యాసమున అభిప్రాయముతో నేకీభవించిరి. (ప్రేస్ నోస్)

వాతావరణస్థితి

1927 నంబి జూన్ నెల 21-వ తేది మంగళవారము

వాతావరణస్థితి	మీ	మీ	మీ	మీ	మీ
మాఖ్యకల్పన	గత 24 గంటలలో అత్యధిక	గత 24 గంటలలో అత్యల్ప	గత 24 గంటలలో వర్షము	జూన్ నెల 1-వ తేది నుండి వర్షము	సాధారణముగ సంవత్సరమునకు కురియు వర్షము
కోహాపూర్	89.7	80.4	...	6.64	+ 3.41
విశాఖపట్టణం	86.5	78.4	...	7.19	+ 3.68
కాకినాడ	89.1	78.3	0.02	8.08	+ 0.06
మచిలీపట్టణము	98.5	83.2	...	2.71	- 0.60
కర్నూలు	98.0	77.3	...	2.87	+ 1.01
బళ్లారి	95.4	75.8	...	1.81	+ 0.40
ఆనంతపురము	1.59	+ 0.02
కడప	100.5	83.4	...	3.08	+ 1.07
నెల్లూరు	105.1	84.9	...	0.15	- 0.85
మద్రాసు	103.4	82.7	...	0.26	- 1.15
కడపూరు	93.1	81.0	...	0.87	+ 0.09
నీలము	95.7	76.1	...	6.59	+ 4.84
కోయంబూరు	88.0	74.0	...	1.47	+ 0.17
తిరుమనాపల్లి	100.4	80.0	...	1.46	+ 0.52
నాగపట్టణము	98.8	79.9	...	0.45	- 0.39
మధుర	97.2	78.4	...	0.88	+ 0.02
హంబట్	85.8	79.4	...	0.17	+ 0.07
తిరునల్వేలి	0	- 0.51
లొనెలము	83.1	76.2	...	12.85	+ 2.51
కొచ్చికో	84.6	77.0	0.51	21.28	+ 0.27
కాలికట్టు	88.7	76.6	0.04	29.23	+ 3.10
మంగళూరు	87.7	74.9	0.61	30.54	+ 2.24
బెంగళూరు	89.0	67.0	...	1.93	- 0.29
మేళకల్	72.4	63.6	0.06	18.02	+ 0.84
కొడైకనాడ్	63.8	52.9	0.64	5.83	+ 2.91

సర్కారులు:—కాకినాడలో చినుకులు బడెను. మచిలీపట్టణములో తప్ప ముఖ్య ఇతరచోట్ల దట్టముగ నున్నది. కాకినాడలో అర్ధగ్రాత ఎక్కువ. విశాఖపట్టణములో తక్కువ. విశాఖపట్టణము, కాకినాడలో పగటివేడిమి 4 $\frac{1}{2}$ నుండి 5 డిగ్రీలు తక్కువ. మచిలీపట్టణములో మామూలుకంటె కొంచెము ఎక్కువ. మచిలీపట్టణములో 8 $\frac{1}{2}$ డిగ్రీలు ఎక్కువ.

డక్కన్:—మేఘములు విస్తారముగ నున్నవి. అర్ధగ్రాత మామూలుగ నున్నది. పగటివేడిమి 2 నుండి 3 $\frac{1}{2}$ డిగ్రీలు ఎక్కువ. కడపలో పగటివేడిమి 100.5. కడపలో రాత్రివేడిమి మామూలుకంటె 4 డిగ్రీలు ఎక్కువ.

కర్నాటకము:—మేఘములు దట్టముగ నున్నవి. మద్రాసు నెల్లూరులో పగటివేడిమి 5 డిగ్రీలు ఎక్కువ. కడపలో 5 డిగ్రీలు తక్కువ. నెల్లూరులో 105.1 మద్రాసులో 103.4 డిగ్రీలు ఎడ నిన్న. నెల్లూరులో రాత్రివేడిమి 8 $\frac{1}{2}$ డిగ్రీలు ఎక్కువ.

ఏ. ఏ. నారాయణ అయ్యగారు, వహార్యుల వాతావరణాస్త్రజ్ఞుడు.

బెంగాలు హిందూమహమ్మదీయ

యొడంబడిక

సభ్యసాసముల ప్రత్యేకింపరాదు

కలకత్తా, జూన్ 21:— హిందూమహమ్మదీయ యొడంబడికను గురించియు అందు ముఖ్యముగా ఆ యొడంబడిక సంబంధమునకు వర్తించునంతవరకు భారతసంఘభార్యనిర్వాహక న్యాయవారు ప్రకటించిరి. అ.భా. జా. సంఘమువారి యొడంబడికను గావించునపుడు దేశేత్యముగనుగాని, నోటరుల సంఖ్యనుగాని, వారు చెల్లించు పన్నులమొత్తమునుగాని ఏమాత్రమును గమనించినట్లగునది. సాంఘిక నియోజకవర్గముల నీసంఘమువారి సమావేశమున ఆంగీకరింపరు. సభ్యసాసములను ప్రత్యేకింపకుండ సంయుక్త నియోజకవర్గముల సేర్పరుపవలెను. మహమ్మదీయ లింగిక సోదరుల, కొన్నిసభ్యసాసములను ప్రత్యేకింపవచ్చును. కాని జనాభానుబట్టి ఆసాసముల సంఖ్యను స్వయంపరారు. ఈవిషయముల కాంగ్రెసు మహమ్మదీయ సమావేశము హిందూమహమ్మదీయ మితభావసంఘములు కలసి చర్చించి నిర్ణయింపవలెను. (ప్రేస్ నోస్)

సెతల్ వాడుగారి కేక

శ్రీశ్రీశ్రీశ్రీ

గాంధీమహాత్మునిపట్ల ఏవగింపుజూపుటకు సెతల్ వాడుగారికిది ప్రథమసమయముగాదు. అనహా యోధ్యమును ఆరంభమయినదాదిగ, వీరు తమ ఆక్రోశమును కనబఱచుచునే యుండిరి. మహాత్ముల మాటలను దుర్మార్గ విధానములచేతను, వారి సద్బంధములచేతను, మోసపోకుడని, పార్సీలకు వీరు సలహానిచ్చిరి. పార్సీలనుమాత్రము వీరు సూతనోద్యమముల ప్రేరేణనుండి మూసివేయ దలపెట్టిరి. మహాత్ములు తమంతటతాము పేరు జెట్టుకొనుటలేదు. వారి సద్గణములగాంచి, ప్రజలు వారియంతటవారే పిలుచుచుదురు. అట్టి బిరుదు మును తమవేరుకు చేర్చవలదని గాంధీమహాత్ముడు పలుసార్లు ప్రజలను గోరియుండెను. మహాత్ముని దుర్మార్గవిధానములేమి? రాటము దుర్మార్గమా? నూలుపడుకుట నేతనేయుట దుర్మార్గమా? కద్దరు పర్చనీయమా? స్వరాజ్యవాంఛ బనికిరాదా? పరిపాలనా విధానమును నితరవిధముల మార్పుటకు వీలు లేనపుడు, అనహాపద్ధతి నవలంబించుట నేరమా? నిర్మాణకార్యక్రమము దోషమా? పార్సీలు కద్దరు చెంతకుబోవుచో పాడయిబోవుదురని, సెతల్ వాడుగారి తలంపని దోచును. రాటము పిచ్చయని వీరు తెలుపుచున్నారు. స్వరాజ్యము కేకలిడిన రాదట. అటులగుచో, ప్రభుత్వమువారి నాశ్రయించి ఉద్యోగములను సంపాదించుచో లభించును గాబోలు! పార్సీలు కొంతకాలమునుండియు రాజకీయోద్యమ మునందు ముందంజ వేయకున్నను, సెతల్ వాడుగారి కేకలకు లొంగరని నమ్మెదము. పాపము వీరికి బైత్తుకపద్ధతిదప్ప వేరొకపద్ధతి తెలియదు. స్వశక్తి ఆశ్రయిత్వానము, మున్నగునవి వీరికి పిచ్చవలె దోచును.

సెతల్ వాడుగారి సర్వజ్ఞత్వము సంగీకరించు హుండురు. వీరిమాటలను నమ్ముకాలము గడచి బోయినది. నేడు ప్రజాశక్తి విజృంభించుచున్నది. ఏనలుగురు విద్యాధికులో జేరి కాంగ్రెసుసభలో కొంతకాల ముహవ్యసించి విమృట హైకోర్టు న్యాయాధిపతులుగను కార్యనిర్వాహక సభ్యులుగను చేరిన మాత్రాన దేశమోక్షము చేకూరెనని నమ్ము హుం లేరు. ప్రజలకొరకై ఎవరు పాటుపడెదరో వారిశక్తియుం దెవరికి నమ్మకముకలదో అట్టివారినే నాయకులుగ నెంచుచున్నారు. ప్రజాసేవకులే నాయకులగుచున్నారు. ప్రభుత్వపు బిరుదుములు లభారు రాజకీయోద్యమములనునుడుపుడినములు గొంతినిండులకు సెతల్ వాడుగా రెంత వగజెనను అవి తిరిగి రావనట తథ్యము. ప్రభుత్వపు బిరుదు ములు నాయకుల యోగ్యతను హెచ్చుజేయుటకు మార్గ తగ్గించుచున్నవి. మహాత్ముని మాటా

నాలును ప్రజలకు నిజనాయకు లగుచున్నారు. ఇట్టి మార్పు సెతల్ వాడుగారి కెంత కష్టముగనున్నదో వారిమాటలు తెలుపకనే తెలుపుచున్నవి. సెతల్ వాడుగారికి రాటము పిచ్చగావచ్చునుగాని జన సామాన్యమున కెందరకో అది కామధేనువునలె నున్నది. సామాన్య జనులకు గల స్వల్పపు రాబడి నిది పెంచుచున్నది. కట్టుకొనుటకు బట్టను కడుపుకు తిండిని ప్రసాదించుచున్నది. వేలకొలది ధనము నార్జించెడి సెతల్ వాడుగారికి రాటము కట్టుముక్కనలె దోచవచ్చును. ప్రజల యక్కర లను గనుగొనవలయుననిన సెతల్ వాడుగారు గ్రామ మాలకుబోయి వారిస్థితిని గుర్తింపవలయును. బాంబాయి నగరమున గూర్పుని ఆకనము వంకకు దృష్టి నిగుడించువరకు కుగ్రామములలో క్రింద నేమి జరుగుచున్నదియు, వారికి గోచరింపజాలదు.

పటేలుగారి హెచ్చరిక

తాము రాజకీయాందోళనమున పాల్గొన గూడదనియు, రాజకీయాభిప్రాయములను బహిరంగముగ తెలుపగూడదనియు పటేలుగారు కట్టడి జేసికొనినను, వారి యభిప్రాయములు ఇంగ్లండులో అప్పుడప్పుడు వెలువడుచునేయుండెను. శాసనసభా ధ్యక్షులగుచో, ఆ సభలో నిష్పక్షపాత ముగ ప్రవర్తించుట యవసరమేగాని. ఇతర సమయము లలో నెట్టి యభిప్రాయమును తెలుపగూడదనిగాని రాజకీయాందోళనలో పాల్గొనగూడదనిగాని, తలచుట కేమి కారణము గలదో తెలియదు. ప్రభుత్వోద్యోగులకన్నను, వీరి స్థితి నికల్పము గ దోచును. ఆసంగతి యటుండ, అధ్యక్షుని గౌరవమును కాపాడు విషయములో భారత శాసనసభ కామన్సునభయొద్దనుండి నేర్పికొన దగిన దేమియులేదని పటేలుగారు తలచుచున్నారు. కామన్సుసభ్యులు అధ్యక్షుని లెక్కపెట్టక పరస్పర దూషణకు గడంగెదరు. ఒక్కొక్కప్పుడు చేతులు చేతులు గలియుచున్నవి. ఇంతియగాక అధ్యక్షుని గూడ సభ్యులు నిందించుచుదురు. పార్లమెంటు సభా వ్యామోహము దూరపుకొండలు నునుపు అనురీతిని పరిణమించుచున్నది. హిందూదేశము నకు స్వరాజ్యము లభించినగాని హిందూదేశము ఇతరభాగములతో సమానముగ నిలువబడజాలదని పటేలుగారు పెక్కు సందర్భములలో హెచ్చరించిరి. భారతీయుల సామర్థ్యము ఇదివర కెన్నిమా రులో బయల్పడెననియు బాధ్యతగల స్థానములను వేసిని భారతీయుల కొనగినను అవి సమర్థతతో నిర్వహింపబడెననియు పటేలుగారు తెలియజెప్పిరి. కామన్సుసభకన్నను ఎక్కుడు మర్యాదతో మెలగుచు సత్సంప్రదాయములను కాపాడు చున్న భారత శాసనసభకు హెచ్చు అధికారముల నిచ్చిన ఉపద్రవము వాటిల్లునా? హిందూదేశ ముఖ్యులగు పటేలు శ్రీనివాసశాస్త్రి మున్నగు వారలను ఆంగ్లేయులు ఇంతవారని అంతవారని శ్లాఘించుచు, వారినికనిన భారతభూమి మాత్రము అనమరురాలని జెప్పట అట్టి హేతువాదమో తెలియకున్నది. ఇట్టి అసమంజసవాదము భారతీయులకు సమ్మతము బుట్టించజాలదు. బ్రిటీషు ప్రముఖుల వాక్యముల పట్ల వివ్యాప్తము గలుగ కుండుట కిదియే కారణము.

మూడుజాతుల నౌకాసమావేశము

మూడుజాతులవారి నౌకాసమావేశము నిన్ను టిదినము జనీవాలో గూడియుండెను. ఇట్టిసభల కంతు గనుపించుటలేదు. నానారాష్ట్ర సంఘయాజమాన్యమున జరుగు సమావేశములుగాక వెలుల నెన్నియో సమావేశములు గూడుచున్నవి. వీని యుద్దేశ్యము, పోరాటమును పోగొట్టి ప్రపంచ శాంతిని నెలకొల్పుటదప్ప వేరుగాదు. కాని ఒక్క సమావేశమయినను, తలచిన ప్రయోజనమును సాధింపజాలకున్నది. కారణము జాతుల స్వార్థత త్వమే. ప్రతిజాతియు, ఇతరులను ఆయుధముల తగ్గింపగోరునేగాని, తానుమాత్రము తగ్గించుకొనదు. ఈరీతిని స్వలాభాపేక్షయై జాతులమెలగునంత పరకు, ప్రపంచశాంతి సురక్షితమగుట దుర్లభము. నిన్నటి సమావేశమునందు ఇంగ్లండు, అమెరికా, జపానులమాత్రమే పాల్గొనుచున్నవి. తమకిప్పుడు గల నౌకలసంఖ్యకనీసమనియు, ఇంతకన్నను తగ్గింప వీలులేదని జాపుటకే జపానుదేశ మీసమావేశమున పాల్గొను చున్నదనియు, జపాను నౌకాదళముత్రి జెప్పెను. అందుచే జపాను నౌకలసంఖ్యను తగ్గింప దనుట స్పష్టము. క్రూయిజరుల పరిమాణము తగ్గవలయునని, బ్రిటీషువారు కోరుచున్నారు. ఇందుకు అమెరికా యంగీకరింపదని తేలినది. వాషింగ్టను తీర్మానములను బలపరచుటయే అమెరికా యుద్దేశ్యము. నౌకల సంఖ్యను తగ్గించునా? పోనీ చిన్న నౌకలసంఖ్య నయినా చుకొనునా? బ్రిటీషు సామ్రాజ్యము ప్రపంచ మందంతటను కలవనియు, అందుచే సముద్రముపై గల వాణిజ్యపుదారులు భద్రముగనున్న గాని ప్రజలకు భోజనము లభింపదనియు, సముద్రవాణిజ్య మును రక్షించుటకు స్వల్పనౌక లవసరమనియు అట్టి యవసరము జపానుకుగాని అమెరికాకుగాని లేదనియు, బ్రిటీషువారు తెలుపుచున్నారు. పర్యవసానమేమి? మూడుజాతులలో నే జాతియు తన నౌకాదళమును తగ్గింపదనియే గద! ఈ సంగతిని ప్రపంచమునకు తెలుపుట కింత అట్టహాస మెందు లకో దెలియకున్నది.

బహుమానము లక్కరలేదు

కాంచీ పురమున సహకారపు సెంట్రలు బ్యాంకు భవనమునకు శంఖస్థాపనము జేసిన సందర్భమున, మంత్రులగు గౌ. రంగనాథ మొదలి గారికి అడ్డెసును పెండిపెట్టెలోనమర్చి బ్యాంకు అధ్యక్షులు సమర్పించిరి. పెండిపెట్టె తమ కక్కర లేదనిచెప్పచు, రంగనాథుని మొదలిగారు మృదువుగ మందలించిరి. మంత్రులు ప్రజలను విశేష వ్యయ మునకు లోనుగావింపగూడదనియు, ఊరేగింపులును విలువగల బహుమానములును లక్కరలేదనియు, ఇట్టిఖర్చుతో నిమిత్తములేకుండ ప్రజలు తమకోర్కెలను స్వయముగ తెలిపిన తాము సంతసించెద మనియు, రంగనాథ మొదలిగారు దెలిపి తమకిచ్చిన బహుమానమును మరల నిచ్చివైదిరి. మిగిలిన మంత్రులును, ప్రభుత్వసభ్యులుచు ఇటులనే ప్రవర్తించిన మేలుగానుండును. ప్రభుత్వోద్యోగు లెంతటి హెచ్చు వేతనముల గైకొనుచున్నారో, ప్రజల సేవకులే యగుదురు. అట్టితరి ప్రజాసేవ కులవలె వీరు మెలగుచో, ప్రజలకును ఉద్యోగుల

కుచు మధ్యగల అంతరము తగ్గిపోవుచు అటుగాక, ఉన్నతోద్యోగముల సన్నిహితమున తానె, ప్రజలు వారి కుచు సమస్తమును ప్రేమ జనింపజేయుచు, తమకు మే లొప్పున వారిని ప్రజలు గౌరవించి, తమకులను తృప్తిపరుచు. ఎవరు మంచివారో, ఎవరుకారో గ్రహించుట కవుడు వీలగును. రంగనాథ మొదలిగారి భయమున మార్గ దర్శకులయిరని జెప్పవచ్చును. వారి మార్గము నితరులను నెరుచుట మేలు. అట్టికరి ఉద్యోగునిన భీతియు బరువును తగ్గిపోవును.

గాంధీమహాత్ముడు: ఆంధ్రులు

గాంధీ మహాత్ముడు రాజోపు సంవత్సరమున ఆంధ్రదేశమున పర్యటనము సలుపునని విచుట కెంతయు సంతసించెదము. ఒకటి రెండు మాసములు ఆంధ్రదేశమున నుండుటకు వీరు సిక్కుయిండిరి. అందుచే ఆంధ్రదేశమును మహాత్ముడు బహిష్కరించినట్లుల ఎంచగూడదు. మహాత్ముడు ఆంధ్రులకు గావించిన హెచ్చరిక కొందరు పెగటుగ దోచవచ్చునుగాని అట్టి లోపము లున్నచో వానిని సహించుకొనుట మేలుగాని ఆగ్రహాత్మకముట పోడిగాదు. ఆంధ్రులలో సంఘీభావమును వికల్పమును నడుపుచున్న నాయకులును అనుచరులును కలసి పనిచేయుట కలవాటు బడవలయును అందరును నాయకులే, అనుచరు లేవరను గనుపించరను భావము మహాత్ముడు కుట్రపెడిది. మిగిలినరాష్ట్రములలో నాయకులు జైలుచోప్పున మిగిలినవారు నడుచుట కనుపించును. ఆంధ్రదేశమున యిది లోపముగ గనుపించుచున్నది. ఆంధ్రులు దేశాభిమాన పూరితు లనియు, నిష్కవటుల నియు చేరు గాండిరి. ఇంధుకు తగిన సంఘీభావము గూడ చేకూరుచో ఆంధ్రదేశ మీసరికి అగ్రస్థానము వహించుచుండెడిది. నేడు ప్రజాహితజీవి తమునందు ఆంధ్రులస్థానము క్రమముగ జారిపోవుచున్నది. ఇదివరకు వెనుకబడిన రాష్ట్రములు ముందుకు వచ్చుచున్నవి. ఆంధ్రుల తిరిగి కార్యదీక్షవహించి, కృషిసలుపుచో, ఆంధ్రదేశమును సందర్శించుటకు మహాత్మునకు హెచ్చు కుతూహలము గలుగును. అందుచే కద్దరు, అస్పృశ్యతానివారణ మున్నగు నిర్మాణ కార్యక్రమములను ఆంధ్రులు శ్రద్ధతో నిర్వహించి, మహాత్ముని మన్ననకు ఛాత్రులగుదురు గాక!

దక్షిణహిందూ దేశ కద్దరు ప్రదర్శనము

జులై మూడవతేదిన, దక్షిణ హిందూదేశ కద్దరుప్రదర్శనము బెంగళూరునగరమున జరుగునను ప్రకటనను పాఠకు లీసరికి పరికించియే యుండురు. గాంధీమహాత్ము డీ ప్రదర్శనమును ప్రారంభించుట కంగీకరించెను. పండిత మదనమోహన మాలవ్య, దేశపాండి, రాజగోపాలాచారి, రాజేంద్రప్రసాదు మున్నగు నాయకులీ ప్రదర్శన సమయమున నుపన్యసించెదరిని ప్రచురించబడెను. మైసూరు ప్రభుత్వమువారి ప్రదర్శనమునకు తగు ప్రోత్సాహము జూపుచున్నారు. ప్రదర్శనమునకు ధనసహాయముజేయుటయుగాక, మైసూరు పరిశ్ర

మల జైలర్లుగారు ప్రదర్శనపుకమిటీలో సభ్యులుగనుండ నంగీకరించిరి. ఆంధ్ర, తమిళ, కర్నాట దేశములనుండి కద్దరు అరుదెరువనియు నిపుణతతో నూలువడుగువాలు తమ కత్తిని ప్రదర్శించెదరనియు చెలియుచున్నది. కద్దరు అభివృద్ధికి యిట్టి ప్రదర్శనములు సాధారణ మగునటకు సందియములేదు. దీనిని జయప్రదముగ నిర్వహింపవలసిన భారము, దక్షిణహిందూదేశవాసు లెల్లరపై గలదు. ఆంధ్రులుగూడ, తగు శ్రద్ధవహించుట ధర్మము. ఆంధ్రకద్దరు కింకను విలువ తగ్గలేదు. నన్నది నాజాకువత్తముల విషయమున, ఆంధ్రదేశ మింకను అగ్రస్థానము వహించుచున్నది. ఆంధ్రు లిప్పటికిని పోటీకి తాళగలరనుటకు సందియములేదు. ఆంధ్రులు కృషిసలుపుచో, మరల కద్దరువికల్పమున ప్రభుత్వానము నాక్రమింపగలరు. అందకుదగిన యవకాశమును దక్షిణ హిందూదేశ కద్దరుప్రదర్శన మొనగుచున్నది. ఈయవకాశమును ఆంధ్రులు వినియోగించెదరని నమ్మెదము.

మద్యపాననిషేధము

త్రాగుడు రివిన్యూను కోల్పోవుటకు ప్రభుత్వమువారు సంసిద్ధులగువరకు, మద్యపాననిషేధము కొనసాగుట దుర్లభము. వెనుక జప్తిసుమంత్రియేమి ఇప్పుడు స్వతంత్రమొత్తియేమి. త్రాగుడు రివిన్యూను కోల్పోవుటకు సంసిద్ధత జూపకున్నారు. ఇట్టిస్థితిలో మద్యపాన నిషేధాదర్శమును వైకొని ప్రయోజనమేమి? అమెరికా, త్రాగుడు రివిన్యూను కోల్పోవ సమ్మతింపకబోయినచో, నిషేధము సాధ్యముగాక బోయెడిది. గాంధీమహాత్ము డీవిషయమైవాసిన యీ క్రిందిసంగతులను గ్రహింపవచ్చును. “త్రాగుడు రివిన్యూను వడ్డలుకొనుచో, ప్రభుత్వమును నష్టపడజాలదు. మద్యపాన నిషేధముతోబాటు, నేనుసూచించిన నిర్మాణకార్యక్రమమును నిర్వహించుచో, ప్రజలయొక్కయు ప్రభుత్వము యొక్కయు సంపద సాభాగ్యము లతిశయించును. ప్రపంచములో కెల్ల, నిషేధమును సాగించుటకు హిందూదేశమును మించిన దేశ మింకొకటిలేదు. కారణమేమన, త్రాగుట గౌరవమనిగాని, పోకనిగాని ప్రజలు భావించుట లేదు. ప్రజలతో గూడ కొందరు మాత్రమే యీ దురభ్యాసమునకు లోనైయున్నారు.”

త్రాగుడు రివిన్యూ దగ్గుచో, ప్రజ లితరవిధముల అభివృద్ధిగాంచి, దేశ సంపదను పెంపుజేయుట నిశ్చయము. ఈ సత్యమును గ్రహింపక, మీనమేషములను లెక్కించుచుండునంతవరకు, సంస్కరణము కొనసాగనేరదు. అట్టికరి, త్రాగుడు నిషేధ మటుండ, త్రాగుడు తగ్గుట సయితము కలలోనివార్త యగును.

సామ్రాజ్యము : సహకారము

ఆస్ట్రేలియాలో రంగాచార్యులుగారు గంభీరోపన్యాసముల నిచ్చుచున్నారు. బ్రిటీషు సామ్రాజ్యమునందు అంతస్సహకారము ప్రబలవలయునని కోరుచున్నారు. కాని పరాధీనమగు హిందూదేశమునకును స్వతంత్రమగు అధినివేశరాజ్యములకును మధ్య సహకారము మెట్లు గురుచును? హిందూదేశ సహకారమును వాంఛించువా రెవరు? సమానులమధ్యనే సహకారము సాధ్యమగును. పరా

ధీనజాతులు సలుపు సహకారము, నిజసహకారము గాదు. దానియందు విచ్ఛేద మెములేదు వీరుసహకారము సలుపక తప్పదు. ఆస్ట్రేలియాలో, దారిద్ర్యము లేనేలేదని రంగాచార్యులుగాని చెప్పిరి. హిందూదేశమునందు దటుగా దారిద్ర్యము లేదు. ఇప్పుడును తాంకవమాడు చుండును. హిందూదేశముగూడ తలయెత్తుకొని దిరుగవలయుననుచో స్వరాజ్యసిద్ధి అత్యవసరము. దానికిమట్టగాని దేశసంపద వృద్ధి యగుట కవకాశము చిక్కను. నేడు హిందూదేశము విదేశీయుల లాభమున కక్కరకు వచ్చుచున్నది. వాణిజ్యసామ్రాజ్యములు భారతీయులకుగాక విదేశీయులకు లాభించుచున్నవి. అట్టిస్థితిలో హిందూదేశము సలుపగల సహకార మేముండును? అధినివేశ రాజ్యముతోబాటు భారతవర్షమునకు గూడ స్వాతంత్ర్యము నొనగుచో మిగిలిన భాగములతో హిందూదేశము సహకారము సలుప వీలగును. అంతవరకు సహకారపు సంగతిని తలపెట్టుటకు వీలుండదు.

చీనా: వైద్యసహాయము

చీనాలో వైద్యసహాయము సలుపుటకు కొందరు భారతీయులను పంప కాంగ్రెసు సంఘము వారు నిశ్చయించిరి. ఇందు రాజకీయోద్దేశ్యమేదియు గనుపించదు. ఇదివరకు తుర్కీ కిట్టివైద్యుల కూటమిని పంపియుండిరి. రెడుక్రాసు సంఘము లనియు క్రెసెంటు సంఘములనియు చిరకాలము నుండియుగలవు. కాంగ్రెసు సంఘమువారి కీతలంపు గలిగినంతమాత్రాన అది రాజకీయము గానేరదు. యుద్ధబాధితులకు నేనజేయుటయే ముఖ్యపు తలంపు. ఈ సంగతి నిదివరకు స్పష్టముగ చెలిపియే యుండిరి. కాని ప్రభుత్వమువారి కీ ఏర్పాటునందు రాజకీయ వాసన పొడగట్టెనని తెలియుచున్నది. గోస్వామిగా రివిషయమై ప్రభుత్వమువారితో సంప్రతించుచున్నారు. డాక్టరు వారిదీకరుగారు, రాజకీయోద్దేశ్య మేమాత్రములేదని, మరల వెలిబుచ్చుచున్నారు. ఏకారణముచేయునను, ప్రభుత్వమువారు ఆంబ్యులెన్సుదళమును చీనాకు బోనియకబోవుచో, అందువలన జనించు అనంతృప్తికి వారే బాధ్యత వహింపవలసి యుండురు.

భాషాప్రయుక్త రాష్ట్రములు : మెయిలు పత్రిక

భాషాప్రయుక్త రాష్ట్రములు హానికరములని పంపిత కుంజ్రాగారు చెలిపిన సంగతులు మద్రాసు మెయిలుపత్రికకు సంతసము గలుగజేసెను. భాషాప్రయుక్త విభాగము, విప్లవమునకు దారిజూపునని, మెయిలుపత్రిక భయపెట్టుచున్నది. భాషాప్రయుక్త విభాగపు కోర్కె, కేవలము రాజకీయపు కేకయట, కృత్రిమపు కేకయట. శుకరకనాయకు గారు కోరిన దేశభాషామూలక విద్య గూడ మెయిలు పత్రికకు రుచింపలేదు. ఇందువలన, అభివృద్ధినింభించునట. భాషాప్రయుక్తవిభాగమును నిరసించెడివారు ఆంగ్లో-హైందవ పత్రికలకు ప్రక్కతాళము వైచుట తటస్థించుచున్నది.

నేతపరిశ్రమ విచారణసంఘము

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంత్రీ)

లండన్, జూన్ 20:—ఇండియా ప్రభుత్వమువారు పెక్కుయొక ట్యూరిస్టుల నివేదికలను అనుజరుగుచు ముందు దానిని ఢిల్లీ సభలో ప్రవేశపెట్టెననియు, వారి యనుమతినిదీసికొని అమలు జరిపెననియు, కామన్వెల్త్ లో ఇట్టి గౌరవం ఢిల్లీ శాసనసభ అంగీకారములేదే ముఖ్యమగు సిఫార్సును అనుజరుగుచు పిలువెననియు, కాని కొన్ని విషయములను ఢిల్లీ శాసనసభ జరుగుటకుముందే అమలు జరుపవలసి వచ్చుననియు వింటర్స్ ప్రభువు ప్రత్యుత్తరము నిచ్చిరి.

ఇండియాలో కూలిపనలవాండ్లు వేతనములకు ఆరేళ్ళ వారములకూడ కనిపెట్టకొనవలసి యుండునా యనియు, ప్రతివారము వేతనములను తప్పక ఇవ్వవలయు శాసనము చేయ నున్నారనియు యడుగ శాసనముచేయు నుద్దేశ్యములేదనియు ఇండియా ప్రభుత్వమువారు స్థానిక ప్రభుత్వములవారును ఈ విషయమై శ్రద్ధను వహించుచున్నారనియు ప్రత్యుత్తరము నిచ్చిరి.

ప్రభుత్వ సభ సంగ్రహము

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంత్రీ)

లండన్, జూన్ 20:—ప్రభుత్వ సభ సంగ్రహించు విషయమై మూడుగంటలు చర్చించిరి. ప్రభుత్వ సభ్యత్వమును నిర్వచించి దానికి పరిమితి నేర్పరచుట మంచిదని నిన్న డిటెండ్ ప్రభువు చెప్పినట్లేను. ఇట్లయినట్లు తిరుగులేకుండా ఆర్థిక ప్రభుత్వము నిరాకరించు నిరంకుశాధికారమును ప్రభుత్వ సభ్యత్వమును సమర్థనీయముగాదనిరి. చాన్సలరు ప్రభుత్వము తరపున ఆర్థిక ప్రభుత్వము పార్లమెంటు ఆక్టులో జేరిననోలేదో యందు సభ్యులనుండి సమన్విత సాయమును సేగ్గరించి వారిచే నిర్ధారణ చేయవలెనని ప్రభుత్వము తరపున.

ప్రభుత్వ సభలో కార్మిక ప్రాతినిధ్యము చాలదనుచు పండ్లెండ్రువనకు ప్రభుత్వము సలహా కై కొని కొన్ని సానములను సాగ్వధానుడు చేర్చుట కధికారమియవలెనని, ప్రతి నాల్గవ సంవత్సరమున 1/3 వంతు తొలగిపోవలెను. ఎంతవరకు పర్యవసానము హక్కును తీసివేయవలెనని కాని సభ్యుల సంఖ్యను గ్రహించి 20 సంవత్సరములవరకు కొంతవరకు నిర్ణయించి అందులో ప్రతి నాల్గవ యేట 1/3 వంతు తొలగినట్లు చేయవలెననిరి. కాని మరల యెక్కువ కొనవచ్చును వారిచే.

బానిస వృత్తినైతికతయు బడంబడిక

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంత్రీ)

లండన్, జూన్ 20:—బ్రిటన్, బ్రిటన్, ఇండియా, డొమినియన్ల తరపున నిరంకుశ పైపైయరు 25 తేదీని అనలంబించిన బానిస వృత్తి సహజక యుడంబడిక నంగీకరించి అమలు జరుపుచున్నారని బానిసమితికి తెలిపెను. కనడా, ఫ్రెంచ్ టెర్రీరీయస్ వారు అంతయులేరు బ్రిటిష్ సామ్రాజ్యములో ఆ బడంబడిక అనగ్గళముగ అమలు జరుగును. ఇంతవరకు ద్వంద్వ పరచినవ లో బద్ధతకూడెన్నాగ్గర రాజ్యములే, ఇతరులలో లేదు.

వ్యవసాయ విచారణసంఘము

పరిశోధక. పన్ను

లండన్, జూన్ 19:—ఇండియా ప్రభుత్వమువారికి ఎంతైనా మార్గదర్శకము వోర్లు ఉన్నదని తెలియునాయని అధ్యక్షులు లిండెయ్ నకుగ తెలియ నది. పరిశోధనామిత్రము డబ్బు కనిపెట్టుకొన్నదని గూడ తెలియునది. నాలుగంటల చొప్పున పరిశోధక పన్నును వేసిన వైఖరులు బాధించదనిరి. భారతదేశ నాతాలకు శాస్త్రజ్ఞులకు ఇంకీ గూడ ప్రభుత్వ వ్యవసాయ శాస్త్రో కవిత్వ ప్రతినిధుల సభలను తీసుకొనివెళ్ళి పర్యటించుటకును ప్రవహించునట్లు నడుల పోలను లనుగూర్చియు ఎంతవరకు పాంక్షనదియు ముందు 10 శాతము చెప్పవచ్చునని.

రంగారెవిగారు

సహకారమును గోరట

మెన్బర్స్, జూన్ 19:—రంగారెవిగారు సామ్రాజ్యములో సహకారమును గోరెరి. ఈ యువ న్యాయమును బ్రాడ్ క్యాస్ట్ చేసి ఆన్లైన్ గాలో వీరకము లేకపోవుటను గూర్చి ప్రజలకు బహు ఇంకీ గూడ జీవిత ప్రమాదమును మోపుచేయుటకు ఆర్థిక శక్తి యభివృద్ధి యగుటకును నిపు ఆంధ్రకమునిరి. ఇండియాలో బయలుదేరి గొప్ప జాతీయోద్యమము బ్రిటన్మై ద్వైవభావముతో నుద్దేశించబడినది గాదు. తమ రాజ్యములోనే శక్తిని గడించుటకు ప్రయత్నించుచున్నారని భారతీయులు. 180 సంవత్సరములనుండి ఒక ప్రభుత్వము అండనున్న భారతీయులు తమనునువ్వలను తామే పరిపూరించుకొనుటకు అనకాళము నీయుడని కోరుచున్నాడు. సామ్రాజ్యములో అన్ని భాగములను ఒకదానిమీదబడి ఆధారపడి యుండవలెను. ఏ రాజ్యమువారు తమను గొప్పవార మనరాదు.

యార్కు దంపతులు

మాల్టాలో గొప్ప స్వాగతము

యార్కు, జూన్ 18:—న్న మాల్టాలో యార్కు దంపతులకు గొప్ప స్వాగతము జరిగెను. నూతన రాజధాని కేంబ్రిడ్జ్ నును యార్కు ప్రభువు గావించెను.

ఇటలీ వైమానికుడు-బ్రిటిష్ సత్కారము

యార్కు, జూన్ 18:—రోములోనున్న బ్రిటిష్ రాయబారి మన్స్ఫీల్డ్తో జార్జి సార్వభౌముడు డివిన్డోగారికి వైమానిక పతకము నిచ్చి సత్కరింప వనిరని తెలియజేశెను. ఇటలీ రాజాగారి రెండులకు సమృద్ధియనటల జేయవలెననిరి.

బ్రాహ్మణుడి డెన్విస్ రాకీగారు ఆస్ట్రేలియాకు బయలుదేరి

బ్రిటిష్ ఫిల్ములు

మెన్బర్స్, జూన్ 20:—ఇకమిడల్ జూలై మొదటి తేదీనుండి డెన్విస్ రాజ్యములో ప్రసరింపబడు ఫిల్ములు అగ్రమును 2000 అనుగలవి ప్రదర్శించెదరు ఇందులో సగము ఫిల్ములు ఆస్ట్రేలియాకు తయారుగావలెను.

నాకాదళ నిర్ణయసభ

నాకాదళ నిర్ణయసభకు బ్రిటిష్ నాగారు ఒనీవాకు లండనునుండి 17 తేదీని బయలుదేరి మంచిఫోర్తము తేర్చుచున్న ననుచున్నారు. యునైటెడ్ స్టేట్స్ జపాను ప్రభుత్వములు తమలోతామే నిర్ణయమునుజేసికొనెదరు. ఆ ఒడంబడిక మరలతో గూడుకొనను. ఫ్రాంసు ఇంజలీ అందులో చేరవలెననిరి అది అమలుజరుగవరకు సంతకము. వాషింగ్టన్ లోను మించిన అయ్యవి బ్రిటిష్ ప్రభుత్వమునకుగాని డొమినియను ప్రభుత్వమునకుగాని సమృద్ధిగావు. క్రూయిజర్ల వైజును క్లింపుటకు అమెరికనులు బ్రిటిష్ గారి నూచనల సంగీకరించుట, వాషింగ్టన్ సభలో పెద్ద నాంలను గూర్చిచే చర్చించిరి ఇచ్చడేభలో అన్నిరకముల నాకలనగూర్చి చర్చించెదరు ప్రకృత మార్గమును తెరచియుంచినగాని తినుటకు చాలిన సగములకూడ సప్లయగావనుచున్నారు. సముద్రము మీదవచ్చు ఆ హక్కువార్తములమీదను, ముడిపెట్టుమీదను బ్రిటన్ ఆస్ట్రేలియాకి నాకలమీద ఆధారపడియుండుటచే ఎంతయు ఇబ్బంది పడవలసివచ్చును కాని అమెరికా జపాను కాభియమారాదు.

ఈసభలను సంఘటింపజేయు తేలుననియు, సభయెదుట స్పష్టము నూచనలను ప్రవేశపెట్టి ఒక ఒడంబడికను చేసికొనగలమనియు బ్రిటన్, డొమినియనులకూడ చర్చలో పాల్గొను గాకయనియు బ్రిటిష్ గారనిరి.

కాంతిమిత్రము జపాను పాల్గొనుచున్నదనియు, కాని తన నాకాదళమును తగ్గించుటకు మిలుచుకొను తెలియజేశెను. 18500 మంది సంఘటింపజేసి షిప్లుగారిపై విధించినశిక్ష వైతివేయవలెనని గుర్తుకు ఆర్జీ చేట్టుకొనిరి.

కార్, మ్యాక్స్టర్ల వైమానికులు

లండన్, జూన్ 18:—కార్ మ్యాక్స్టర్ల వైమానికులు విమానములో స్వల్పావధులచే వృత్తిల మ్యానుడగర్ దిగి పోవలసివచ్చినది. వారి ప్రయత్నము మరల విఫలమైనది. ఎట్టి తొలగిన తేడం అభివృద్ధి తో దగిరి. చమురు కాచిన వాసన గొల్పెను. దానిని తీసివేసెదరు.

విమానము సరిగానున్నదీ లేదీ వైమానిక శిక్షకు పరీక్షజేయును. వైమానికము, ఎగ్జుకువారి యుత్తరపులకై ఎదురుజూడెదరు, కాదుగారు.

చైనాకు భారతీయుల సేవాదళము

హార్డికరుగారి ప్రయత్నములు

హూన్, జూన్ 20:—చైనాజాతీయ ప్రభుత్వమువారు సాగించుచున్న పరిగ్రామమునందు సహాయము జేయుటకు భారతీయుల ద్వైవభావమును పంపుటకు గావించుచున్న ప్రయత్నము లెంతవరకు సఫలమైనవి, వారికరుగారిని అసానీయేటేడు పత్రికాప్రతినిధి ప్రశ్నింపగా వారిట్లునుడివిరి. ఇంతవరకు 219 మంది చైనాకు వెళ్ళుటకు సంసిద్ధతను తెలుపుచు దరఖాస్తుపంపిరి. అందులో వహారాష్ట్రులు నుండి 68 బెంగాలునుండి 38 బొంబాయినుండి 17 తమిళనాడునుండి 18 కర్ణాటకనుండి 12 మధ్యపరిగ్రామమునుండి (హిందూస్థానీ) 10 బీరారు 9 అస్సాము, ఢిల్లీ, సి. పి. మహారాష్ట్ర మునుండి 8 గుర్జరగృహమునుండి 2, 1 గలరు. పీరిలో డాక్టరులు, ఎల్. ఎల్. లీలు స్టేజర్లుగలరు. శ్రీమతులు ఆనం బాయి జనదేవ, కవి రాజగారునూడ నర్మదాగ పరిపర్యట కంగీకరించిరి వెలక్ నుమిటీవారు రాబోవువారము బొంబాయిలో సమావేశమయ్యెదరు. ఆప్పుడు, ఆప్పుకెళ్ళుటలో వెనకని పంపవచ్చునో నిర్ణయించెదరు.

పాన్ పోర్టులు-ప్రభుత్వ ప్రతికూల వైఖరి

ప్యానుపోర్టులరెంచి ప్రశ్నింపగా హార్డికరుగారు ఇట్లు చెప్పిరి. హిందూస్థానీ సేవాదళాధ్యక్షులకు గోస్వామిగారు ఈ విషయమున ప్రభుత్వమువారితో ఉత్తరప్రత్యుత్తరముల జరుపుచున్నారు. ఈ సేవాదళము యొక్క యుద్ధేతము రాజకీయమని తామెంచుకుంటిమని ప్రభుత్వమువారినుండి రెండోజూలకు పూర్వమే వాబు వచ్చెను. ఇంచాల ఆశ్చర్యకరము. కాంగ్రెసునా రికేషమును పంపుచున్నను, దీనికి రాజకీయములతో నెట్టిసంబంధమును లేదనియు, వైద్యసహాయ మొనర్చుట మాత్రమే ఈవిధముయొక్క యుద్ధేతమనియు నేను జూను 9 వ తేదీన బహిరంగముగ ప్రకటించితిని. రెడ్ క్రాస్ సొసైటీవారి వలె వైద్యసహాయ మొనర్చుటయే ఈవిధముయొక్క యుద్ధేతము. ప్రభుత్వమువారి విషయమును గమనించి ప్యాన్ పోర్టుల నిచ్చెదరని నిర్ణయము (ఆ. ప్రె.)

ప్రభుత్వమువారు ప్యాన్ పోర్టుల నిరాకరించుట

కలకత్తా, జూన్ 21:—చైనాకు భారతవైద్యసహాయ దళము పంపుటకు ప్యానుపోర్టుల సోపను విషయమున, భారత సేవాదళాధ్యక్షులకు గోస్వామిగారికిని ప్రభుత్వమువారికిని జరిగిన యుత్తరప్రత్యుత్తరములను స్ఫూర్తిపూరిత ప్రకటించెను.

ప్రభుత్వమువారి అనుమానము

కాంగ్రెసు అధ్యక్షుడగు, గోస్వామిగారును వార్తా పత్రికలందు గావించిన ప్రకటనలయందు దీక్షింపవాక్యముల గురించి వివరముగ విచారించవలసిన దని ప్రభుత్వమువారు గోరెరి. “సేవాదళము, చైనాజాతీయవాదులకు, భారతీయుల సాధన సంక్షేపము నుంచేయును. భారతీయ విజ్ఞానసంక్షేపమునకూడ చైనీయులకు అందిజేయును. అందుచే ఈవిధముతో పంపువారిని చాల జాగరూకతతో నెన్నుకొనవలెను” ఈ వాక్యములను జూడగా ఈ వైద్యసేవాదళము, వైద్యసహాయ మొనర్చుటయే గాక, కొన్ని రాజకీయోద్దేశముల కెరచేర్చుటకూడ ఉద్దేశం బవినట్లు ప్రభుత్వమువారికి దోచుచున్నది.

గోస్వామిగారు ప్రభుత్వమువారి కీపగముగ సమాధాన మొసగిరి. “ఈవిధమునకు రాజకీయములతో నెట్టిసంబంధమును లేదని చెప్పియుంటిమి. సదరువాక్యము లిందుకు భిన్నముగ నుద్దేశం ప బడ లేదు. చైనా యందు సంక్రామ మొనర్చుచున్న వారిలో నొక పక్షము వారితోపున పనిజేయుట మాయుద్దేతము గాదు. చైనాయందు దేశాగమన సీలము పనిజేయవచ్చును అనువిషయమున భారతప్రభుత్వము వారితో సంప్రదింపుటకూడ మాత్రమే ఆశీస్సయను లేదు. విచారించు అంశములులేకుండ, చైనాదేశము ప్రజాప్రాతినిధ్యప్రభుత్వము నేర్పగచుకొనవలెనని భారతీయుల ఆశయము అక్షయమును కప్పిపుచ్చుట నాయుద్దేతముగాదు. ఈ వైద్య సేవాదళమును చైనాకు పంపుటకు, ప్రభుత్వమువారెట్టి ఆటంకములను గల్గించరని ఆశించుచున్నది.” (ఆ. ప్రె.)

సంపూర్ణ సూర్యగ్రహణము

లండన్, జూన్ 19:—29 తేదీని రాబోవుసూర్య గ్రహణమునుగై ప్రజలు ఎవరు జూచుచున్నారు. అధికాంశముతోనున్నాడు. 60 రైళ్లు లండనునుండి ప్రత్యేకముగా ఏర్పాటుచేయబడెను. గ్రహణానంతరము ఫలహాగములకు రైళ్లు ఏర్పడును. రిగ్మండులో గొప్పసభ్యులగును. వేలకొలది ప్రజలు వచ్చెదరు. హోప్స్టోలో ఫలము ముందుగనే ఏర్పాటు జేసికొనిరి. పాకశాలవిద్యార్థులు గ్రహణమునుచూచుటకు ప్రత్యేక ఏర్పాటులను గావించిరి. వేలకొలది వయస్కులు ప్రారంభించిరి. వివేకముల నిర్బంధములను తగ్గించిరి.

ఒక క్షమాపణ

స్వల్ప కాలము క్రిందటనే మాకు

DODGE BROTHERS CARS

డాడ్జీబ్రదర్స్ కారులకై

ఆర్థరిచ్చిన మా కాలాదారు లందరిని వారు కారులను పుచ్చుకొనుటకై కాచియుండినందులకు మనఃపూర్వకమైన సమాధానమును తెలుపుకొనుచున్నాము. దిగుమతి చేయబడిన అనేక కారులు గల ఓడ వచ్చుటకు అనివార్యముగా దారిలో రెండువారములు ఆలస్యమైనది. నడరు ఓడ అనేక డాడ్జీ ప్రోర్పు స్పెషల్ టూరింగు కారులు తో సహా సురక్షితముగా ఇప్పుడే చేరినది. మా కాలాదారులకు ప్రస్తుతము తక్షణమే కారులను యిచ్చివేయగలము.

డాడ్జీ బ్రదర్స్
టూరింగు కారు

ధర రు. 3,600

స్పెషల్ టూరింగు డిస్కూ

లేక మాను కారు ధర రు. 3,825

మాగ్నెటా ఇగ్నిషన్

ధర రు. 125

ప్రత్యేకము

డాడ్జీ బ్రదర్స్

స్పెర్టస్ టూరింగు

ధర రు. 4,100

స్పెషల్ సీడ్

మాగ్నెటా ఇగ్నిషన్ తో

సహా

ధర రు. 4,650

ముఖ్య దక్షిణ హిందూదేశమునందు నూతనముగా తయారు కాబడిన అనేక రకముల కారులు ప్రకృతపెట్టబడినవి. చాలామట్టుకు అవన్నియు రజపు సరచుకొనవలసియున్నది. మీరుచెల్లించునట్టి వైకమునుకు తగినదియు, సమ్మతమైనట్టిదియు, హిందూదేశమునందు గల బాటలస్థితిగతులకు పూర్తిగాతగినదియు, దీనికి సమానమైనది మరేరియులేదని ప్రఖ్యాతిగడించినట్టిదియు వైన ఈ కారునందు మీసమ్మకము నుంచుట వివేకముగానుండదా?

—: (౦) :—

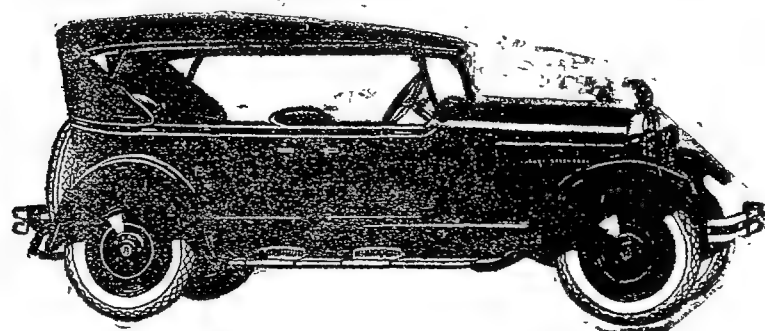
ADDISON & Co., Ltd.,

TRICHINOPOLY

MADRAS

BANGALORE

and Authorized Dealers and Service in all Districts.

DODGE BROTHERS MOTOR CARS

నే నాంధ్ర రాష్ట్రమును బహిష్కరించితివా?

గాంధీజీనువాత్సవి వ్యాసము

దేశభక్త కొండ వేంకటప్పయ్యగారు నంది కొండలకును మరల బెంగుళూరుకునుగూడ వచ్చి నాతో మాటలాడిరి. “మీ సంచారక్రమమున ఆంధ్రరాష్ట్రము సంగతి యేమియును కనబడ కుండుటచే మీ రాంధ్రరాష్ట్రమును బహిష్కరించితిరాయని చాలమంది ఆంధ్రులు నన్నడుగు చున్నారు.” అని వేంకటప్పయ్యగారు నాతో చెప్పిరి. నాకు ఆంధ్రులవైగల చిరప్రేమవలనను, వారి కిది నాకునుగల సంబంధమును నే నెన్నటికిని మరుస జాలను గావునను- ఆంధ్రులు సరియైనదారికి వచ్చు వరకును ఆంధ్రరాష్ట్రమును బహిష్కరించుటయే కర్తవ్యమును నభిప్రాయముగూడ కలుగునంతటి తీవ్రముగా కొంతమంది ఆంధ్రులు ప్రాణమును విసి గించుచుండినను- నే నాంధ్రదేశమును బహిష్కరిం పగోరినను బహిష్కరింపజాలను. ఆంధ్రులు చాల మంది వారు! పారికి దేశభిమానము కలదు. కాని వారిలో దేశసేవకులలో కొంతమందిమాత్రము నే దుకుమాత్రమే దేశసేవకులుగా నున్నారు. ఆంధ్రు లలో నందరును నాయకులే. అందరును నాయకులే యగుటచే అనుచరు లెవరుండురు? అందువలన విధేయతలేదు. చింతించువారులేరు. ఇట్టి నిరర్థక మగు వ్యక్తి స్వాతంత్ర్యభావమువలన ప్రజల విషయ మున శ్రద్ధతీసుకొనువారు లేకుండుట తటస్థించినది. తక్కిన రాష్ట్రములలోమాత్రము దేశసేవకు లింత కంటె బాగుగా పనిచేయుచున్నారా? అని ఆంధ్రు లి వ్యాసమును చదివినపిమ్మట నడుగబో యెడరేమో. అటులడుగుట సరియైనపద్ధతి కాదు. ఒకసారి సాత్విక నిరోధమునకు ముందంజవేసిన ఆంధ్రసోదరి సోదరులు తక్కినవారివలెనే తామును నున్నాముగాని అంతకంటె పాడుగాలేమని మనసు ను సమాధానపరుచుకొనగూడదు. సాత్వికనిరో ధమునకు పోటీచేయగోరువారు అసమానమగు విధేయతను యింద్రుని గ్రహణమును కట్టుబాటు ను కలిగియుండుటకు తమకు శక్తిగలదని ధ్రువపరుప వలసియుండును. ఖద్దరుకు సంబంధించిన అన్ని శాఖ లలోను సుభముగా అగ్రస్థానమును వహించగలిగిన ఆంధ్రులింకను ఆస్థానమును బడయగలిగి యుండ లేదు. కాని నేజీ వారి లోపముు నన్నిటిని నే నే కరువుబెట్టగూడదు. నేనాంధ్రరాష్ట్రమున సంచార ము చేయునపు డపయోగించుటకు వానిని నిలువ యుంచుకొనవలెను. ఆంధ్రరాష్ట్రము సంచారమును చేయవలెనను నభిప్రాయమును నే నన్నెఱుఁగును ముచ్చుకొనలేదు. 1927 లో తగిన నెల కురరలేదు. కనుక నే నాలోచించినటుల డిశంబరు నెలలో 1 వ తేదీమొదలు 15వ తేదీవరకును వీలై నచో ఆంధ్రరాష్ట్రమున సంచారము చేయవలసి యుండెను. అది సాధ్యముకానిచో 1928 లోనే సంచారము జరుగవలసియుండునని నేనపుడు తలచి తిని. కాని నాకు వైవికముగ జబ్బుచేయుటచే జూలై నెలమొదలు డిశంబరునెలవరకును నిర్ణయించబడిన సంచారక్రమమంతయును వ్యర్థమైయెడిది. ఇటువైసి నాకు ఆరోగ్యము సరిగ్గానుండునయ్యెడలన్న మరల ప్రమాదమేమియును కలుగకుండు ఘండినయెడలను

నానత్యాగ్యము

నాలుగవభాగము-బీదవక్రరణము

1893 లోనే నాకు క్రైస్తవ మిత్రులతో సంబంధముధి క మైనదిగాని నాకపుడేమియును తెలియదు ఏనుక్రీస్తు బోధన లను నాకు బానుగా నచ్చుకొని నాచే నామతము సంగీకరింప జేయుటకు వారు చాల కష్టపడి నాకు బోధించుచుండిరి. నేను నిష్కపటముగ వివేచనతో త్రవ్వితో వినుచుంటిని. ఆ శోచల లోనే నేను నాకక్రీస్తునిలగునంతవరకు హిందూమతమునుగూర్చి గూడ తెలుసుకొని యుంటిని. ఇతరమతములనుగూర్చి గూడ తెలుసుకొనుటకు ప్రయత్నింపు చుంటిని.

1908 లోక్రీస్తుగారు మరణించి. నేను హిందూ వుడ నగు టచే నావలన కొంతసహాయమును పొందగోరి దివ్యజ్ఞానసామాజి కులు న న్నా సమాజమున జేర్చుటకు చాల ప్రయత్నించు చుండిరి. దివ్యజ్ఞాన సామాజి వాఙ్మయము నందు హిందూ మత ప్రాచుర్యమే హెచ్చుగా నుండుటచే నావలన వారికధికముగసహాయములభించునని వారా శించిరి. నాకు సంస్కృతభాషాజ్ఞాన మత్యల్పము. నేను హిం దూమతశాస్త్రములను మూలగ్రంథములనుండి చదువలేదు. భా షాంతరీకరణములైన వైష్ణవముగా చదువలేదు అని నేను నుడి వితిని గాని దివ్యజ్ఞానసమాజమువారికి పూర్వజన్మమునందును పునర్జన్మమునందును గూడ నమృతముకలదు కావున నేను కొద్ది గానైన సహాయముచేయగలుగుదునని వారాశించిరి. వారిలో కొందరితో కలిసి శ్రీ విజ్ఞానానందస్వామి రాజయోగమును, మరికొందరితో కలిసి ఎస్.ఎస్.ఎస్. ద్వితీయగారి రాజయోగము ను నేను చదువసారంభించితిని. మరియొకమిత్రునితో కలిసి ప. లెంజలియోగమాత్రములను చాలమందితోకలిసి భగవద్గీతనుగూ డ నేను చదువ సాగంభించితిని. ఇందులకు మే మొక సాధక పాఠము నేర్పరచితిమి. ఆచట ప్రతిదినము వేళప్రకారము గ్రంథపఠనమును జరుపుచుంటిమి. నాకప్పటికి భగవద్గీతయం దు విశ్వాసమును ఆసరమును హెచ్చుగానుండెను. దానిని బా గుగా మననముజేయువలెనను నాసక్తి నాకపుడు మరింత ప్రబల మైనది. ఒకటి, రెండు భాషాంతరీకరణములుగూడ నావద్ద నుండె ను వానినిపఠాయుము.

ప్రతిదినమును ఒకటి, రెండుశ్లోకములను ముఖ్యము గూడ చేయసారంభించితిని. ఉదయమున దంతభావనమును స్నానమును చేయునపుడే నేను శ్లోకములను వల్లించుచుంటిని. నేనాశ్లోకములను కాగితపుముక్కలమీదవ్రాసి ఎదుటిగోడకం టించి ఆగోడకెదురుగా నిలువబడి ముఖప్రక్షాళనముచేయుచు ఆ శ్లోకములను వల్లించుచుండువాడను. ముఖప్రక్షాళనమునకు 15 నిమిషములును స్నానమునకు 20 ని మిషములును మొత్తము 35 నిమిషములు పట్టుచుండెను. ఈరి తిగా డదుమాదు అధ్యాయములశ్లోకములను పూర్తిచేసితిని. అ టుపిమ్మట సత్యాగ్రహము ప్రారంభముకావలసి యుండుటచే ఆకృష్టిముఖ్యతరమునకుచే గీతాశ్లోకములను వల్లించువనిని మాని నేయవలసివచ్చినది. సత్యాగ్రహకృష్టి యిప్పటికిని నాకాలము నాక్రమించుచునే యున్నది.

నేను 1928 లో కొద్దిరోజులుగాక ఒకటి రెండు నెలలు పాటు సంచారము చేయవలెననియే గోరు చున్నాను. కావున నేను తమరాష్ట్రమునకు రావలె ననియే ఆంధ్రులు నిజముగా కోరుచున్నచో 1928 లో ఆరంభమునందే నచ్చేదవనియును పనిజేయు టగోరము విశ్రాంతినిగూడ పుచ్చుకొనుచుండు ననియును నేను వేంకటప్పయ్యగారితో చెప్పితిని. పెనుకటికలె నేను అతియరుకుగా పనిచేయజాలను. ఆంధ్రరాష్ట్రములో ఖద్దరవిషయమున మాత్రమే పనిచేసెదనని గూడ వారు తెలుసుకొనవలెను. అన్యత్యతా నివారణముగూడ నాకు ముఖ్యమైన దేగాని అదిగూడ ఖద్దరుపనితోనే చేసిపోయినది కొద్దివారు గొప్పవారు నను భేదమును తొలగించి నమత్యమును కలిగించుటయే ఖద్దరుయొక్క ముఖ్య ప్రయోజనమైయున్నది. నూలుదారము బీదవారి గుడిశలలోనుండి ధనవంతుల మేడలలోనికి వ్యాపించి ధనికులును బీదలను ఏడిపోకుండ బంధింపజాలిన దిగా నున్నది. ఆంధ్రదేశ సేవకులకు గొప్పగొప్ప ఆశలుకలవని నేనెఱుఁగుదును. ఆఆశలు సంఘము నందు నీచతమ స్థితయందున్న తెగలకుగూడ వ్యాపించినచో అంతయును చక్కనగును.

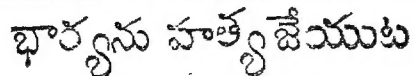
(ఏంగుయిండియా 16-6-27)

నాలోకలసిగిరితను చదివినవారి కందువలన నెట్టిలాభము కలిగినో వారే తెలుపవలెను గాని నాకుమాత్రమేది నిరంతరమును సన్మార్గదర్శకముగ దివ్యజ్ఞానమిచ్చెను. అది నాకు అనుక్షణ మును సంకయనివారకముగ ప్రామాణికగ్రంథమే యైనది ఆం గ భాషాపఠన కర్తము తెలియకపుడు ఆంగ్ల భాషానిఘంటు పును (డివ్ మార్క్) నే నెటులచూచుచుంటివో అటులే నాకుసంక యములును కష్టములును కలిగినపుడు నాకర్తవ్యము నాకుబోధ పడనిచో గోత నే చూచుచుంటిని.

అపరిగ్రహము (జేసిని కలిగియుండకపోవుట) పగుభావము (నిశ్చలత్వము) నను పదములను చదివినపు డాగుణములనలరదు కొనబడుటయు ననియే నే నాలోచించుచుండువాడను. వనల నవమానపరుచుచు గర్వముతో నుండు అక్రవప్రవర్తకలగు ను ద్యోగలకు మొన్నటివరకును మాతో కలిసి పనిచేయుచుండి నేడు అశవసరములగుభృంగకరములకు కలిగించుచున్నవారిని, ఎ ల్లొడును మనవల్ల క్రేమనే వల్లించుచువారిని గూడ నొ క్కరితిగానే చూడగలుగుటెట్లు? తనకగల సాత్తునంతకు నద లివేయుటెట్లు? తరీరముమాత్రము సాత్తులోఁగదా? అటువి డు సాత్తులోఁగదా? నేను నాపుష్కమలబీరువాలనిట్టిని పు స్తకవలతోగూడ తగలబెట్టువలె? నేను నాపడవలన్నటిని తగులబెట్టి మిగిలిన ఆస్తివంతిను వడ్డ వేసి ఆతనినే ఆశ్రయింప వలెనా? నాకగల సర్వస్వమును త్యజించిపోనేగాని నేనతని నా శ్రయింపజాలను. దీనికి ప్రశ్నోత్తరము నాకు గల ఆంగ్లస్వాయ తాస్త్రాపరిచయమువలననే లభించినది. ధర్మ్యరల పరిపాలన క్రిందగొప్ప ఆస్తి యుండినను అందు పూచీ కపుల్లయైన తమది కావని ధర్మ్యరల లెరుగుదురు. అటులే మోక్షమును కోరు చునువ్యుడుగూడ తనకుగల సాత్తుతయను భగవంతునిదనియు తాను ధర్మ్యకర్తననియు తెలుసుకొనవలెను. ఆరీతిగా ప్రవర్తించవలెను. ఇదిలభించవలెననిన మనోభావము ను ప్రవర్తనమునుగూడ మారవలెను. అని నేను గ్రహించితిని. నేనదివరకు చేసినభిమా నంజటితో నిలిపివేయవలెననియు నేనిచ్చిన సామ్యుగో వచ్చినంత రాబట్టవలెననియు లేనిచో ఆ సామ్యు పోయినటులే భావింపి మిన్నకుంపవలెననియు నేను లేవా శంకరభాయిగారికి వ్రాసితిని. నన్నును నాభార్యను నా బిడ్డలనుగూడ భగవంతుడే పుట్టించెనుగాన పోషణకర్త గూడ భగవంతుడే అనునమ్మకము నాకు కుదిరినది. ఈరోజువరకు నే నార్జించినదానిలో నిలువయున్న దానినంతను మీ కిచ్చివేయు చున్నాను. ఇట్లుపని మిగిలినదానినంతను ప్రజలకారకే న్యాయ పదమే దలచితిని.

సోదరునకు వ్రాసితిని. నా సోదరుడు హెచ్చుదన్న నా శ్రేష్ఠ యుట చాల కష్టమైనది. నీవు మన తండ్రి గారి కంటెను విజేతాలినని భావింపగూడదు. ఆయన మనకుటుం బము నెటుల పోషించుచుండిరో నీవుకూడ నటులే పోషించు చుండవలెను.” అని నాసోదరుడు నాకు కఠినముగా వ్రాసెను. తండ్రిగారివలెనే నేనును కుటుంబపోషణమునే చే యగోరుచున్నానుగాని కుటుంబముయొక్క వ్యాప్తిని కొంత విస్తరింపజేసినచో నా అభిప్రాయము మీకు బోధపడగలదు” అని నేను మరల వ్రాసితిని.

అంతటితో నాసోదరుడు నాయాక వదలుకొనెను నా కు ఉత్తరములు వ్రాయుటకూడ మానివేసెను అందువలన నా కు చాల విచారముకలిగినదిగాని నాకు ధర్మ్యుని నేను తలంచి నదానిని వదలుకొనినచో మరింతవిచారము కలుగునుగాన దా నిని వదలుకొనుటకు నేనంగీకరింపలేదు. కాని నాసోదరునిపట్ల నాకుగల భక్తి యంతమాత్రమును తగ్గలేదు. అది మరింతగాధ మును పవిత్రమునుగూడ వయ్యెను. నా సోదరునకు నాపై గల యధికముగ ప్రేమయే ఆయన సంతాపమునకు కారణమైంది. నేను కుటుంబముపట్ల ఆభిమానము కలిగియుండవలె ననియే ఆయన కోరికగాని ఆయన నాధనము నంతగా కోర్చియుండ లేదు. చివరకు తన అవసాన సమయమున నా సోదరుడుగూడ నా అభిప్రాయమును గ్రహించి ఆహూ దింపగలిగెను. ఆయన మరణశయ్యపై నున్నపుడు నాకు చాల విచారకరముగ లేఖ వ్రాసెను. నాపట్ల తాను తప్పుచేసినని యు నేను క్షమించవలెననియు. నాతడు వ్రాసెను అన్నగారి తమ్ముడు క్షమించుటగా? తనపుత్రులు నా కుదిరెను తో చివరితిని చెందినలె ననియు వారిని నా కప్పుచింతింపనియు త్వరగా నన్ను చూడగోరుచున్నాననియు తాను చక్షిణాశ్రి కాకు రాగోరివలెననియుగూడ నా సోదరుడు నాకు తంతిం పెను ముఖ్యముగా రావలసినదని నేనుగూడ తలచింపితిని గాని అది అసల జరగలేదు. ఆయనపుత్రులపయమగునాక ఆయన కోరిక కొనసాగలేదు. ఆయన వెంటనే చనిపోయెను. ఆయన పుత్రులను పూర్వాచారఫలపథ్యతినే పెంచిరి. వారు తమ పదములను విద్యుకొనబాలకపోయిరి. వారిని నేను ఆశ్చ ర్యింపజాలకపోతిని. అది వారితప్పు కాదు. ఒకని నైజప్రతి యను ప్రవాహము నెవరు నియమింపగలుగుదురు? ఒకని జనన కాలమున కలిగిన గాఢతమములగు భావముల నెవరు తుడిచివేచు గలుగుదురు? తా నెటుల ననుమోక్షముచుండునో అటులే తనబిడ్డ లు విద్యుకొనబడుచున్నవారు. గూడ నెవరొకడవలెనని ఆశి చుచున్నాము. దీనివలన తినిండుగురు భార్యత యంత కరి నమో న్నప్తము కలిగెను. (మోక్ష క. గాంధీ-ఎం. యిండియా 16-6-27)

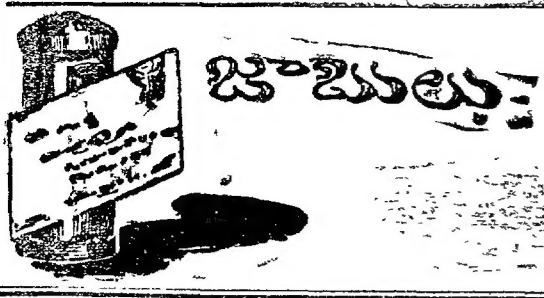
భారత శాసనసభకు బైఎలక్షను

నల్లమందు ఖర్చు అధికమగుటకు కారణమేమి ?
కలకత్తా, జాకా బి:—కలకత్తా, హారానగరిప్రాంతముల నల్లమందు వాచుక అధికమగుటకు కారణమేమి ? అని నల్లమందు విచారానందు షునా రజిగిన ప్రశ్నలకు ప్రత్యుత్తరమును గుచు బెంగాలు సేవ నలు ఛేంబరు ఆఫ్ కామర్సునా రిటలు చెలిసిరి. “ఇంజల, విద్యావిహీనులగు పాటకజతులు విస్తారముగ కలకత్తానగర ప్రాంతములకు వచ్చిరి. ఏజ్యుపెచ్చినను నల్లమందు వానికి మంచిదిగనుచునీ వారిలో నొక్కఁడ్రూఢవిశ్వాసము వ్యాపించియున్నది. అంతేగాక, సారాలకుబడులెల్లదు నల్లమందు నుపయోగించుచున్నారు. స్త్రీలు పరిపాలకులకు పోవుటకప్పుగ్యము తమ శిశువులకు నల్లమందు వేసి పెట్టెదరు. ఈకారణములచే ప్రభుత్వమువారు వెంటనే ఒక్కమారుగా తీవ్రమగుచర్యల దీనుకొనరాదు. అట్టిచర్య ప్రజల గ్రహమను గలిగించును,
(౮. (మె.)

హిందూ మహమ్మదీయ కొట్లాట కేసును మొదలు, ప్లేవలు మేజిస్ట్రేట్లకు చివరలో గారు విచారించి 600 మంది మహమ్మదీయులకు వేళ్ళరు శిక్షల విధించిరి. జిల్లా సెషన్స్ జెడ్జి గారి శిక్షల ఖాయ పరచిరి. అందుపై 100 మంది మహమ్మదీయుల తరపున అయిదు రివిజనుపిటిషనులు హైకోర్టులో దాఖలుచేయబడెను. ఇవి న్యాయమూర్తులు సీ. పి. ఘోషకామయేడగార్ల యొక్క విచారణకువచ్చెను. ఈ అప్పీలుదార్లు శివపురమునందు హిందూదూతాకాముల కొల్లగొట్టెరను, నేరములక్రింద శిక్షింపబడిరి. మాంసవాదా అలీగారును ఆర్ధరు శిక్షితులునుగూడ నీ అప్పీలుదార్లలో గలరు. వీరు హిందూదేవాలయముల నవనిర్మితమొనర్చి నందుకు శిక్షింపబడిరి. మొదటి అప్పీలును విచారించిన న్యాయాధిపతి హిందువనియు, అందుచే మతద్వేషముచే శిక్షించిన నియు అప్పీలుదార్లువాసిరి న్యాయమూర్తులు అప్పీలున కనుమతి నిరాకరించుచు హిందూన్యాయాధిపతి న్యాయపరిపాలనలో మతాభిమానముల కతీతుడుగాడను వాక్యముల లొలగించనిది అప్పీలువిషయ మాలోచింపవని చెలిపిరి మహమ్మదీయులు మరికొందగు ముద్దాయిల తరపున నయిదు అప్పీళ్లను దాఖలు చేయుటకు ప్రయత్నించుచున్నారు. (అ. ప్రె.)

(ఒకవిలేఖరి)

బంగాళులో చేయబడినది, బలహీనుల పాలిటి సంతేపి,
 కేసాము, క్షయ, పాండు, శుకశస్త్రము, పురాణజ్వరము.
 నిక్కాక, నిస్పర్శమ మొదలగువాటిని హరించి బలమును పీఠ్య
 వృద్ధిని, కాంతిని గల్గించు ఔషధరత్నము, తులం 1.
 రు 12-0-0. 20 మాత్రల సీసా రు 2-8-0. ఐ. పి. ఖర్చులు 6 అ.
 పి. సి. వీ. అంధుకో ఆయుర్వేదసమాజం, చెరిదేపి, నెలూరుజిల్లా

బల్లారి వార్తలు

గౌ. ఆ. రంగనాథం మొదలియ్యారుగారి రాక
నిన్నటిదినము ఉదయము 10 గంటలకు గౌ. ఆ. రంగనాథం మొదలియ్యారుగారు ఈ ఊరికివచ్చిరి. పౌరులు వారిని స్వేచ్ఛనునుండి ఊరిలోనికి ఉత్సాహముతో పిలుచుకొనిపోయిరి. రేపాళ్ళిద్దెవ్వర ముత్యవర్ణ వారికి 'టిపార్టీ' యొనగబడినది. నిన్న మధ్యాహ్నము ముత్రిగారు హోస్పిటకు బయలుదేరిరి. ఈ వారమంతయు వారు ఈ మండలములోనే, హోస్పిట, పారిశుభ్యము, కొట్టూరు, రాయదుర్గము ఈ తాలూకాలలో పర్యటనము సలిపి, ఆహ్వానము, సన్మానపత్రముల గైకొందురు.

(స్వకీయవిలేఖరి)

మీరాన్ సాహెబుగారి బలప్రదర్శనము

భిమాన్యవ బిరుదాంకితు లగు ఆంధ్రాశాండ్లో ప్రాఫెసర్ మీరాన్ సాహెబుగారు ఈనెల 15 ది పార్లమెంటు గ్రామమున విలువిద్యా ప్రదర్శనమున, మత్స్యయంత్రము తెగవేయటం, సప్తతాళభంజనము, శబ్దభేది మొదలగుపనులు అతిలాభవముగను, బలప్రదర్శనమున యిసుపగొలుగు పీకతో తెంతుట నూలుపగ్గము వెంట్రుకలకు కట్టి తెంతుట అన్ని అవయవములు నూలుపగ్గముచే బంధించి ఒక్క నీలుగుచే అవి తెంపుట, అన్నిటికంటెను యిదివరకు ఏశాండ్లో చేయనిపని అరవదిమైళ్ళు వేగముగా పోపు మోటారును నిలుపుట మొదలగు అతిసాహసమగు పనులనే ప్రేక్షకుల నెల్లర ఆనందసాగమున ముంచిరి. కళాపోషకులను శ్రీ అడపాతి వెంటబలనంద్రాప్రదేశ్ మీరాన్ సాహెబుగారికి కాంచన కంకణముతో బహూకరించి వారి కెంతయు ప్రోత్సాహ మొసంగిరి.

(ఒక విలేఖరి)

కళావంతుల సర్వీసు ఈనామలు

రేపల్లె తాలూకాలో గంటూరు నాగభూషణము సిద్ధాబ్రహ్మని పెంజీరరావులు యీ చినివీరరావులుగార్లు కళావంతులనే మిమోరియల్ మీద సంతకములు జేయించుచు సంస్కరణ సభాతీర్థానము లుపదేశములు జేయుచు కళావంతులను ప్రతిగ్రామములో సభలుజేయుచు మిక్కిలి ప్రచారము జేయుచు యిదివరలో క్రీమమీద సంతకముజేయనివారిచే గూడ మిమోరియలుమీద సంతకములు జేయించుచు తాలూకా కళావంతులెల్లరకు నాకరియినామలు మారినవెంటనే నీసంఘము సంస్కరింపబడునని మిక్కిలి వుత్సాహపూరితులగుగా జేసిరి. గంటూరు నాగభూషణంగారు తెనాలి తాలూకాలో గూడ మిమోరియలు మీద సంతకములను జేయించుటకు 21, 22 తేదీలలో బయలుదేరుగు రని దెలియుచున్నది. ఇతర తాలూకాలలో గూడ యవిరళముగా ప్రచారముజేసి మంత్రిగారు సవరణ చట్టము తయారుజేయులోపల ఆంధ్రరాష్ట్రీయ కళావంతులెల్లరు మిమోరియలు పంపగలందులకు ప్రార్థించుచున్నాను.

సిద్ధాబ్రహ్మని శేషయ్య.

శ్రీ. శే. ఎడవల్లి దక్షిణామూర్తి శాస్త్రిగారు-పెనస
10-5-1927 వ తేదీని బ్రహ్మశ్రీ ఎడవల్లి దక్షిణామూర్తిశాస్త్రిగారు స్వర్గస్థులైన దెల్పుట కెంతయుఁ జింతిల్లుచున్నాము. చనిపోవునప్పటికి వీరికి 38 సం॥ వయస్సు మూడువత్సరములు వీరు బందరు తాలూకాలోని సభ్యులై యుండి 1925 ఏప్రిల్ 2లో తాలూకాలోని ప్రెసిడెంటుగ నియమింపబడి సుమారు 15 లేక 16 మాసములు బోర్డు పరిపాలించిరి. వీరిపరిపాలనలో బహుజనులు వారువీరను జాతి మత వివక్షత లేకుండా ఉపకారములను జనసిరి. సంస్కృతాంధ్రములలోను వేదమునను వీరికి మంచి ప్రవేశము కలదు. ఇట్టివారి యకాలమరణమునకు వారికుటుంబమేగాక పెదన గ్రామము బందరు దివి తాలూకాలలో ననేకులు చింతిల్లుచున్నారు. శ్రీమన్నారాయణమూర్తి వారి మాతృకు శాంతి నొసంగుగాక!

కేతవరపు రామకృష్ణశాస్త్రి.

ఆంధ్ర బాషలో టైపు పద్ధతి

గత కొంతకాలము వరకు పునరుద్ధరణ పనులకు ఆంధ్ర బాషలో టైపు పద్ధతి అనేది 19 అక్షరములు ఆ ఇ ఉ ఎ ఐ ఒ ఔ (ఇయ్యవి యేమస్యరములు.) | ఈరుద్ధు అక్షరము వ్రాసినతరువాత పక్కన నుంచిన (జ ఙ) అక్షరము.

ఇయ్యది సున్న
ఆ ఇ ఉ ఎ ఐ ఒ ఔ వ్రాసి ప్రక్కను (అ) ను ఉంచిన జ ఙ (క) క్కు యొక అక్షరమునకు రెండుమాడు అక్షరములు వత్తు చిన్మలసిన ముందు బొట్టుబెట్టి తర్వాత అక్షరములు వ్రాసిన మొదటి అక్షరమునకు వత్తులని గ్రహించవలెను—(శరత్) శ్ర

జడగల అక్షరములు	గుణితము	ద్విత్యాక్షరములు
క	ఖ	క ఆ కా
గ	ఘ	క ఇ కి
జ	ఝ	క ఇ ఆ కి
ట	ఠ	క ఉ కు
త	థ	క ఉ ఆ కూ
ల	ళ	క ఎ కె
న	ణ	క ఎ ఆ కే
		క ఐ కై
ర	ర	క ఓ కౌ
ర ఉ	ర ఘ	క వ ఆ క్కు
ల	ళ	క మ ఆ క్కు
ల ఉ	ల ఘ	క డ ఆ క్కు
స	ష	క ప ఆ క్కు
జ	ఞ	క ణ ఆ క్కు
ప	ఫ	క న ఆ క్కు
ద	ధ	క ర ఆ క్కు
డ	ఢ	క ర ఆ క్కు
చ	ఛ	క ర ఆ క్కు

రాముడు	రాయడడడి
శంకరుడు	శంకరడడడి
మృగ	మృగదదద
మృగం	మృగకకక
వాసుడేవ	వాసుడేవదదద

ఇదివరకు మనవాడుకలో నున్న అక్షరములు గుణితము టైపునకు టైప్రిగ్రాఫునకు ముఖ్యముగా సుపయోగములేదు. ఆంధ్రమున టైపుఉండిన మహానుభావ కారి. అట్టివానికి సుపయోగముగా నేర్పరచినభావ—ఇదివరకు 700 అక్షరములు బహుశ్రమచే నేర్చుట కష్టతరము. అటులగాక యిరువదియేనిమిది అక్షరములలో టైపునకు సుపయోగము గలుగును. ఆంగ్లమున ఏబదిరెండు. టయిపునకు ఇప్పడొంధ్రమున ఇరువది యేనిమిదియే గాన నూతన పద్ధతి సులభము, లాభముగదియై యున్నది.

నూతనపద్ధతివలన లాభములు

1. టైపునకు టైప్రిగ్రాఫునకు నాంధ్రమున కొత్తపద్ధతి ప్రకారం 28 అక్షరముల టైపు టైప్రిగ్రాఫు ఆంధ్రము నుండుట.
2. ముద్రాకారయంత్రముల ఆంధ్రమునకు యిదివరకు 700 నూర్లు పోత, అక్షరము లుండవలెను. నేను కనిపెట్టిన పద్ధతి ప్రకారం 28 అక్షరములు పోత అక్షరములు చాలును. ఎంతెంత తగ్గినదియో దీనివలననే గనడు.
3. ఇదివరకు పంక్తి తప్పి వత్తుచే వ్యత్యాసములవలన వికారముగా నుండుట. నూతనపద్ధతియనగా అక్షరములుండుట—
4. ఆంగ్లమువలె పెద్ద అక్షరములు చిన్న అక్షరములు లేక 28 అక్షరములే ఉండుట.
5. ఈ నూతనపద్ధతిని వీధిమాలిజనులకు విద్యగరవినరెండు మాసములలో భారాళముగా చదువగలుగుదురు. ప్రతిఒక చదవ గలుగుదురు—నూతన పద్ధతి ప్రకారము పత్రికలు వేసిన
6. చదివినబాంకు పంజీతులకు నొక నాటితోనే బోధ పడి చదువగలరు.
7. ముందు విద్యాభ్యాసకలకు నీ పద్ధతి యొకటిరెండు మాసములలో చదివేడి అక్షరపు తెలివి గలుగును.

ఈ నూతనపద్ధతి అమలులోకి వచ్చిన సంచి ప్రతియొక సులభము. అక్షరము లెక్కువయని కొందరుచెప్పెడి యింగ్లీషువంతులను యెక్కువయె. బాలరకుశలక్రమముచెప్పునపుడు బాలనకు యెక్కువ అక్షరములు చెప్పి ఒక అక్షరము వ్రాయడము చూడుడు. (శ్రీ) కకార ఎకార ఏకారములనికేలు కెలకుగేలక 700 అక్షరములకు తంటాలుపడవలెను. 19 అక్షరములు 7 స్వరములు వచ్చిన పలుకుబడి తెలిపినచాలును. పయి విషయముయి కనిపెట్టిన యధికారమృక్కులు గాయంబె యండగలవు.

కొంఠముది నరసింహం.

అప్పికట్ల, బాపట్లతాలూకా, గంటూరుజిల్లా.

యువజనసమితి

పై సమితియొక్క ద్వితీయ కార్య కసమావేశము జూన్ 11, 12 తేదీలను బందరు, రామనాయకపేటలోని మల్ల రా. రాశ్రీ వానిలూల వెంకటేశ్వరస్వామిగారు (బి. ఏ. బి. యల్. సింఘు సబజడ్జీ) భవనమందు జయప్రదముగ రావుచాపేలు వ్యవం భోగపృష్ఠ్యశాస్త్రి బి. ఏ. (శివభూటి కల్వెరు) గారి అగ్రాసాధిపత్యముక్రింద జరిగినది.

ఈసభ నలంకరించిన పలువురు ప్రముఖులలో 1. వా. వెం. శివావధానిగారు (సింఘు సబజడ్జీ) బి. ఏ. బి. యల్. 2. దివానుబహద్దరు వా. ముబ్బహ్మద్ యంతులుగారు (సింఘు సబజడ్జీ) బి. ఏ. బి. యల్. 3. వ. పట్టాభిరామశాస్త్రిగారు (హైకోర్టుకిలు) బి. ఏ. బి. యల్. ముద్రాసు. 4. వం. నరసింహదీక్షులుగారు (డిప్రీవు మునసబు) బి. ఏ. బి. యల్. 5. వా. వెం. శివావధానిగారు (డిప్రీవు మునసబు) బి. ఏ. బి. యల్. 6. జ. సర్వభద్రంగారు బి. ఏ. ఎల్. టి. (డిప్రీవు న్యూస్. ఇన్స్పెక్టరు.) 7. గం. నూ. నరహరిరావుగారు, బి. ఏ. బి. యల్. వకేలు, గంటూరు. 8. కోం. గోపాలకృష్ణయ్యగారు, బి. ఏ. వకేలు (నర్సారావుపేట)

మున్నగు పెద్దలతోను, సుమారు 100 మంది యువకులతోను, 30 మంది సమితిపోషకులు, అభిమానులతోను సభ నిండినదై కార్యక్రమము జయప్రదముగ జరుపబడినది. సమితి సభ్యులగు యువకులు పలువురు కలకత్తా, ఆంధ్ర, మద్రాసు విశ్వ విద్యాలయములలో జరుపు విద్యాధ్యయనమున వారలై, వారలెల్లరు వార్షిక సమావేశమునకువచ్చి, తత్సభాకార్యక్రమమునందు పాల్గొనిరి.

ఈ సమితివారు మత సాంఘిక ఆర్థిక మున్నగు వివిధ విషయములలో ఎట్లు పాల్గొని తమ ఆశయములను బొందగల్గుదురో పలుతీర్మానముల రూపమున నిరూపించిరి. సమితిసభ్యులు స్కూలు, యూనివర్సిటీ కోరు మున్నగు సంస్థలలో ముఖ్యముగ పాల్గొనవలయుననిగూడ తీర్మానించిరి. సంఘసేవయే అదర్శముగనుండుకొని యువకులు దేశభక్తిదయమున కనువగు పెద్దలు ఉపన్యాసము లొనర్చు నట్లుండునట్లుండు పలువురులకు బాతులైరి.

ఈ వార్షిక సమావేశ కార్యక్రమములోని మొదటి నాటి రేయి పాండవోద్దోగమును, రెండవనాటి రేయి కన్యాకుల్పము వరవిక్రయములోని కొన్ని రంగములును సభ్యులగు యువకులు కడుప్రశంసార్హముగ బ్రదర్శించి ప్రేక్షకుల మెప్పువడసిరి. ఈ ప్రదర్శనములందు బాల్గొని ముఖ్యపాత్రలు భరించిన వా. సీతారామ శాస్త్రిగారు, వ. కృష్ణ శాస్త్రిగారు, క. సత్యనారాయణగారు, వా. బలరామ శాస్త్రిగారు, నూ. కృష్ణమూర్తిగారు, రా. పుండరీకాకుడుగారు.

ప్రేక్షకులచే వీరు భరించిన ధూమికలందు వీరలు జూపిన సహకారమున కెంతయు ఆభివంధింపబడిరి. రెండవదిన కార్యక్రమము సభాభ్యుత్థానిచే భారతపూజతో ప్రారంభింపబడినదై అందు 150 మందిపాల్గొనిరి. యువజనుల ననుసరించిన వివిధసమస్యలనుగూర్చి సభనలంకరించిన పెద్దలందరు గంభీరోపన్యాసముల నిడి యువజనుల కృతజ్ఞతకు బాతులైరి.

ఈ ద్వితీయ వార్షిక సమావేశము తమయూరు నాహ్వనించి అందులకుగలసమస్త వ్యయమును తమసహ జౌదార్యముతో భరించి ఈసభాకార్యక్రమమును జయప్రదముగ నిర్వహింపసాగెను సాయమొసర్చి సభాప్రారంభమున సర్వమతప్రార్థనతో తామె యశీర్వాదమిడి మాయువజనులకెంతో యుత్సాహమిడి ఆతిథ్యమిడిన బ్రా. వా. వెం. శివావధాని (సింఘుసబు జడ్జీ) గారికిని సభాభ్యుత్తతహించి తమ అమూల్యగంభీరోపన్యాసములతో మాయువజనులకు పెక్కు సహస్యలయందు సుహృదిని వత్సం భోగపృష్ఠ్యశాస్త్రిగారికిని ఈసమితివారు కృతజ్ఞతాభివంధనశతంబు లర్పించుచున్నారు.

రాజోవువార్షిక సభను మ. రా. శ్రీ గి. అడిశేషయ్యగారు (బి. ఏ. బి. ఎల్. హైకోర్టు వకేలు) తమ కల్లూరుపురమున కాహ్వనింపగ ఈసమితివారు వందనపూర్వకముగ సమ్యుక్తింపరాజోవువత్సరమునకు ఈసమితి కార్యనిర్వాహక వర్గము, అధ్యక్షులు వా. కృష్ణశాస్త్రిగారు కార్యదర్శులు వా. బలరామశాస్త్రిగారు బి. ఏ. గం. రామమూర్తిగారు బి. ఏ. బి. యల్. కోశాధికారి వా. శా. బలరాంగారు యెన్నుకొనబడిరి.

(ఒకవిలేఖరి)

నెల్లూరు జిల్లాలోని రెడ్డికాలన

వెన్నెలకంటి అప్పారావుగారు

నెల్లూరుజిల్లా మనరాజధానియందలి నీడకుండల లలో నొకటియైయున్న నీటిసంతులు కల్పించుటకు దగిన నదులన్నియు నియంఛించి గలవు. వీరసాగి, మన్నేరు, పాలేరు నదుల కాక చిన్నవాగు లెన్నియో కలవు. ఈ నదులలోని నీరు నిరుపయోగముగ పడుచుండు కలుపు. గవర్నమెంటువారు వ్యయ ప్రయాసలతోగొని నెల్లూరుజిల్లా జన్మభూమి మన్నేరును అడ్డుముగ కట్టకట్టి తీర్మానమును నిర్ణయించి దానివలన దాదాపు 10,000 ఎకరములు సాగుచేయుచున్నారని. దీనివలన నీడకుండలమున కొంతయేని మేలుకలిగినది. ఇట్టి వసతులు ముఖ్యము కల్పించుటకు గవర్న మెంటువారు గుర్తువులుగ నున్నారనివివరించుట కొంతయు సంతోషముగ నున్నది. కాని ప్రజలు మొరలిడినగాని ప్రయోజనము లేదు.

1927 సంవత్సరము జూలై 7 తేదీ మద్రాసు శాసన సభాసభ్యులైన శ్రీయుత బెజవాడ రామచంద్రారెడ్డిగారు జనార్థ భాదరు మోహన్ డా॥ మోటుగారును ఎన్జిక్యూటీవ్ ఇంజనీరుగారిని వెంటగొని కందుకూరు తాలూకాలోని మాచవరం మోపాడు గ్రామములందుగా ప్రయాణముచేసి పదరు గ్రామముల చెరుజలపూర్వకాలమున నీరు స్థలచేసిన రెడ్డికాలన పుట్టినవోటుకేసి మధ్యభూమి మనకు భారత శాసనసభాసభ్యులైన శ్రీయుత బిల్లిపెరుమాళ్లు నాయుడుగారి గ్రామము నలదిలపూరును విచ్చేసి వారి యాధిపత్యమున గైకొనిరి. దాదాపు 50, 60 మంది గొప్పకైతులు వీరితోగూడ ప్రయాణముచేసిరి. దీనినిగూర్చి ఎన్జిక్యూటీవ్ ఇంజనీరుగారు పునరాలోచన చేసి కార్యము నెరవేరునట్లు చూచెదమనిరి.

రెడ్డికాలన మాచవరం మోపాడు చెరువులకు దాదాపు నాలుగు మైళ్లదూరమున మన్నేటియందుండుటచేసి. సరకాలు వ కొంత శిథిలస్థితియందున్నను పరమృత్యుచేయబడిన స్థితియందున్నది. ఈ కాలన వరమృత్యుచేయబడి దీనివలన పదరుచెరువులకు నీరుపారుచు యయ్యేనేని దాదాపు 2,000 ల ఎకరములు ఉపరిగా సాగుబడియునని అంచనా వేయబడియున్నది. ఇంజనీర్ల ఆభిప్రాయము లెట్లున్నను, ఇది సులభపాధ్యముగ కార్యమని ఈ ప్రాంతపు జనుల నిర్భిక్షాభిప్రాయమై యున్నది. ఈ కార్యమును నెరవేర్చుటకై గవర్నములు తన అధికారమున (సామన్యముగా) ఎన్ని కట్టములున్నను ఇది నెరవేర్చదగిన కార్యమైయున్నది. దీనినిగూర్చి శ్రద్ధ వహించి పనిచేయుచున్న శ్రీయుత రామచంద్రారెడ్డిగారు పంపినీయుట. ఇట్టి స్థితియందు గలది ప్రజలలో నుత్సాహము ప్రబలునపుడు గవర్న మెంటు వారుకూడ తగు శ్రద్ధ జూపించినగాని ప్రయోజనముండదు. ఈ స్థితియందు గలనీడకుండల మెంటువారు తగు శ్రద్ధ వహించి పునరాలోచన చేయుదురు గాక యని నమ్ముచున్నాము.

నెల్లూరు మండలవార్తలు

(మా ప్రత్యేక విలేఖరివద్దనుండి)

సమాకార సభ

ఈ జూన్ నెల 25, 26 తేదీలలో కావలిపురమున నెల్లూరు మండల సమాకారసభ జరుగనున్నది. శ్రీయుత వేమవరపు రామదాసుపంతులుగారు అగ్రాసనాధిపతులుగాను శ్రీయుత రావు సామెట్ వెన్నెలకంటి కృష్ణస్వామిరావు పంతులుగారు ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షులుగాను నుందురు.

కాలమానము

నెల్లూరుమండల మందలి దక్షిణభాగమునను పశ్చిమభాగమునను వర్షము లేనట్లు తెలియుచున్నను ఉత్తరభాగము లిచ్చాదాపు అన్ని భాగములందు ఈనెల 10, 11 తేదీలయందు అధికముగనో, కొద్దిగనో పడించినందున వేడిమి తగ్గి చల్లగా నున్నది. కనిగిరి పురమందు రి అంబళ్ళుల వర్షము కురిసికట్టు చెప్పుచున్నారు. బావులలో నీరులేక బాగుపడుచున్న కావలి పురమందు కొద్దిగ పడించుటచే బావులలోకి కొద్దిగ నీరు వచ్చినది. కావలి పురమందలి నీటిబాధ తప్పించుటకు తాలూకా బోర్డువారును యూనియన్ బోర్డువారును తగుచర్య పుచ్చుకొనవలెను.

మోపాడు తలూకము

మోపాడు పురపురము ప్రభాగము వర్షము లేనందున చెరువులలోనికి నీరు రాలేదు. గత సంవత్సరమువలన చెరువులో వేసవి కాలయందు చైత్రము నీడకుంటున్న వారులు పోసికొని నాటుకొనుటకు వసతిగ నుండెడిది. ఈ వర్షము వర్షాధారపుచెరువులకతి ఈమోపాటి డెల్టాను కూడ పట్టినది. చెరువులో నీరులేదు; చిత్తెస్వరి కాశైలలో గాని చెరువులోనికి నీరు వచ్చునట్లు కానినందున,

పశ్చిమ గోదావరి జిల్లా పోర్టు

ప్రథమ సమావేశము

ఏలూరులో 17 తేదీన జరిగినది

17 తేదీ మధ్యాహ్నము 8 గంటలకు మీటింగు తాలూకాబోర్డు ఆఫీసులో జరిగెను. ప్రధమసభాముఖ్య నూతనముగ జిల్లాబోర్డుసభ్యులవేతనున్న జిల్లాకలెక్టరుగారిచే ప్రారంభింపవలయునని చెప్పించిరి. కలెక్టరుగారు లోకల్ బోర్డులను గూర్చియు జిల్లాబోర్డు విభజనలో సామ్యసంబంధములను గూర్చియు వ్యవస్థను సంభాషించిరి. పిమ్మట జిల్లాబోర్డు ఆధ్యక్షులైన పెద్దిరాజుగారు కలెక్టరుగారు జిల్లాబోర్డు విభజననుగూర్చి అధికారశీత్య తోడ్పడవలసిన అంశములలో తోడ్పడినందులకు మునుప యిచ్చిన సలహాలను మెంబర్లపక్షమున అభినందించిరి.

ప్రథమమున ఆధ్యక్షులు ప్రమాదత్రయము గైకొని మిగిలిన సభ్యులనే పిమ్మట తీసుకొనిరి. హాజరైన సభ్యులు 22 గరు ప్రస్తుత సంఖ్య 24 గరు. అధికారశీత్య సభ్యులైన సరసాపురం, ఏలూరు తాలూకాబోర్డు ఆధ్యక్షులు ఆసనముగా గలరు.

ముఖ్యతీర్మానములు

(1) శ్రీయుతులు కలిదిండి గంగరాజుగారు, వేగేశన సుందరరామరాజుగారు, కలెక్టరు ప్రగడభజంగరావుగారు, అబ్దుల్ హామీదు సామెట్లుగారు కొప్పర్ల యజ్ఞన్నగారును అధికారశీత్య జిల్లాబోర్డు ఆధ్యక్షులును ప్రతితాలూకాబోర్డు ఆధ్యక్షులును జిల్లా మేజిలు ఆఫీసరు మొల్తుఆఫీసరు, విద్యాధికారి, యింజనీరు, మున్నగువారితో బడ్జెట్టు కమిటీని ఏర్పాటుచేయడమైనది.

(2) జిల్లాబోర్డువారి ఎన్క్వైరీకేసునలో కానిస్టేబులకు ఎన్నుకొనవలసిన ఒక్క మెంబరుపగాను శ్రీయుత తమ్మిశెట్టి వీరన్నగారిని ఎన్నుకొనిరి.

(3) జిల్లా ఆంతటకు చిరకాలమునుంచి ప్రజలుకొరతుండే నిడదవోలులో పెద్దకాలవకు వలెనను గట్టుటకు కాంక్షను చేసిరి.

(4) జిల్లాబోర్డువారు ఎన్టాబ్లిష్మెంటును నియమించుటలోను మూర్ఖత్వ లోని ఉపాధ్యాయులకు కొన్ని గ్రేడులను యుక్తాయుక్తములగుగొప్ప తీర్మానములను చేసిరి.

పశ్చిమ గోదావరిజిల్లా. ముగిసిపలు, గ్రామపంచాయితీ, లోకల్ బోర్డుల మహాసభను పెట్టుటకు ఆసభకు మంత్రులను ఆహ్వానము చేయుటకును తీర్మానమును గావించిరి.

(స్వకీయవిలేఖరి)

రాజమండ్రి

(స్వకీయ విలేఖరి)

నేత్రావధానము

జూన్ 19: 14-5-27 తేదీసాయంకాలము 4 1/2 గంటలకు వేటపాలెంకావరమున శ్రీయుత కొండమడి నరసింహం పంతులు బాలకవి పింజలన బ్రాహ్మణ్యముగాగూడే గౌతమీగ్రంథాలయ భవనమున నేత్రావధానము గావించబడినది.

కవితాగోష్ఠి

గౌతమీగ్రంథాలయ పక్షమున ఈనెల 16 తేదీ గరు వారము సాయంకాలము 5 గంటలకు గ్రంథాలయభవనమున శ్రీయుతులగు భమిడిపాటి రామసోమయాజులగారు, శత్రువధాని వేమల సత్యనారాయణశాస్త్రిగారు, నాళియ కృష్ణారావుగారు కవితాగోష్ఠి గావించిరి.

13-వ ఆర్కైవ్లక్ష్య మహాసభ

2-వ ఆర్కైవ్లక్ష్యమువలన మహాసభలు

1927 వ సం॥ జూన్ 20 వ తేదీన పై మహాసభలు రెండును జూలైమాసములో నేలంలో జరుగునట్లు ఆహ్వానసంఘము వారు పత్రికలలో ప్రచురించినందున. లెలువలెంపుగా సభలు సమావేశమగునుండి నప్పటికి ఆహ్వానసంఘము వారు స్వల్పవ్యవస్థలోపల సభలకు తగినయేర్పాటులు చేయించుటవారికి గల అధిమానము, ఉత్సాహమునకు నిదర్శనము. ఈవిషయములో వారంతయు సుతిపాత్రులు కాకాఫరేజుల చట్టముల ప్రకారము ఆధ్యక్షుల నియామకములు వివిధరాష్ట్రముల ప్రజాభిప్రాయప్రకారము జరిగినవియుండెను. అట్టి పద్ధతి కాలవ్యవస్థలేనందున ఆహ్వానసంఘమువారే నిర్ణయించి

యొండెరి. ఎట్లయినను సంఘమువారు ప్రచురించిన మహాసభకు శ్రీయుత తూర్పూకి భగవంతులపై బి. ఎ. బి. యల్. యువజన మహాసభకు శ్రీయుత మోహనారాయణరావు, యం యల్ సి. గార్ల ఆధ్యక్ష నిర్వహణములు సర్వజనాదర జీయములనుట నిర్వివాదాంశము. దూరాలోచనతో సంఘమువారు వైచార్యము అధ్యక్షులనుగా నిర్ణయించినందుల కొంతయు వందనములు.

ఆహ్వానసంఘమువారి కొకసలహా

గత సంవత్సరము యువజనమహాసభలో పాటు రాజకీయ మహాసభయు జరిగియుండెను. ఈ సంవత్సరమునాదా అన్ని సభలలోపాటు పైసభయు జరుపుట అవసరమని లెలంచెదను. ఇక్కాలమున ప్రతిపలుమువారును తమకైకొని రాజకీయములలో ప్రవేశించి దేశమునకు, కలమునకు తగుమేలునుచేయ శ్రమపడుచున్నారు. అట్లుచేయవలయు స్పష్టముగా అభిప్రాయాన్ని రాజులరు. కనుక ద్వితీయ రాజకీయ మహాసభకూడా జరుపుట అత్యవసరము. అట్టి రాజకీయసభకు శ్రీయుత డోటువారి వెంకటగుబ్బారావు (శ్రీశ్రీ, (మోమాలెం) గారు అధ్యక్షులుగా నుండుట కొంతయు తగియున్నాడు. వారు ఆసహామోద్యమారంభమునుండియు నువ్వయములో ముందంజ వైది ప చేయుచున్నారు. శ్రీమంతులు, త్యాగశీలు, ఆంగ్ల ఆంగ్ల భాషావికారదులు. పీరు స్వగ్రామములో నువారు రు 8000 లు స్వంత ధనమును చెప్పించి "పారస్వతనికేతన వసువేర నొక గ్రంథాలయమును విదారు వత్సరములనుండియు కడు సమర్థతో నిర్వహించుచున్నారు. శాంతస్వభావులు, దూరాలోచనగల వివేకులు, ఖరరు దీక్షావలంబులు, ఆంగ్లరాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘసభ్యులు కాబట్టి ఆహ్వానసంఘమువారు రాజకీయసభకు యేర్పాటుచేసి వారిని ఆధ్యక్షునిగా నిర్ణయించుట సర్వవిధములను త్రుము. వీరి నియామకమును సభ్యులు ఆదరించగలగని గట్టిగా నమ్ముచున్నాను.

చీరాల } శ్రీకాకుళంపట్టాభిరాములుగూడ, మకాం, చుద్రాడు } ఆంగ్లరాష్ట్ర కాంగ్రెసుసంఘసభ్యుడు.

గోదావరి వాచనాలయము-చెన్నూరు (నైఋం)

ఈ వాచనాలయముయొక్క తృతీయ వార్షికోత్సవము ప్రభవసంవత్సర శ్రేష్ఠ కు॥ 10 రోజున గ్రంథాలయ భవనమున మ-రా-శ్రీ రామచంద్రరావు వైకాజిగారి ఆధ్యక్షతక్రింద సభ సమావేశమై సభకు దాదాపు వందమంది భాషాభిమానులు విచ్చేసిరి. ఆధ్యక్షులువారు యధ్యక్షతవీరము నలంకరించినవిదప యవ్వంతరావు మరియు హాస్యంతు అను విద్యార్థులు భగవత్ ప్రార్థన కడుత్రావ్యముగపాడిరి. ప్రార్థనాసంతరము కార్యదర్శి తృతీయ వార్షికవృత్తాంతమును జదివి వినిపించెను. తదుపరి ముందుసంవత్సరమున కీ క్రిందివిధముగా ఎన్నికలుజరిగినవి.

- అధ్యక్షులు:— శ్రీ నారాయణరావుగారు, వకీలు. ఉపాధ్యక్షులు. పాంతురంగరావుగారు, డాక్టర్. కార్యదర్శి ఇ. రాజయ్యగారు, టీచర్. స॥ కార్యదర్శి శ్యామరావుగారు, టీచర్. కోశాధిపతి ఇ రాజయ్యగారు, టీచర్.

కార్యనిర్వాహకసభ్యులు:— రాంకెమ్ రావుగారు వకీలు, సీతారామరావుగారు వకీలు, కాచెగారి విశ్వనాథరావుగారు వకీలు, మారిపిల్లి వెంకటరామరావుగారు పతన్దార్, రాఘవేంద్రరావుగారు మరీస్తదారు, నాగోతు జిమ్మయ్యగారు మహుకార్, చిట్టా రాధాకృష్ణయ్యగారు ముక్త్యైర, ఆము మంగ్గిరాంజి రుద్రశెట్టి వీరన్నగారు మహుకార్.

ఎన్నికలు జరిగిన తదుపరి సభాసభలనుండి ఉపన్యాసమును జరిగెను మాతృభాషనుసరించి రాంకెమ్ రావుగారును విద్యానుగించి శేషుద్రాస్త్రిలవారును ఆంగ్లభాషనుసరించి యం. మాధవరావుగారును, వడ్డకొండ కృష్ణశాస్త్రి గారును, గ్రంథాలయాభివృద్ధిగూర్చి నాగోతు కృష్ణయ్యగారును శ్రీరాంధల్ల వెంకటయ్యగారు రచించి తెచ్చిన కొన్ని పద్యములు కె, సాంబమూర్తిగారును, వైద్యమునుగూర్చి మరీగుల వెంకటాచార్యులవారును విపులముగా నుపన్యసించిరి. పిమ్మట నిలయాధ్యక్షులగు నారాయణరావుగారును ఈపురజములు గ్రంథాలయముయొక్క శ్రేష్ఠత కొనవలెనని వక్కాణించిరి. తదుపరి యధ్యక్షులు గారు రామచంద్రరావుగారు జలపరమును వక్కాణించిరి. కార్యదర్శి సభాసభలను అధ్యక్షులవారికిని కృష్ణశాస్త్రి పంపనములర్పించి తాంబూలాది సత్కారములు జరిపినవిదప కరతాళధ్వనలతో సభ ముగిసెను.

చిట్టా రాజయ్య, కార్యదర్శి.

AMBITALIAN

A black and white illustration of a woman in a long, flowing dress standing in a room with a large window. She is holding a large bouquet of flowers. To her right is a large, ornate vase or urn. The scene is set in a room with a tiled floor and a patterned rug.

BEST INDIAN PAIN BALM.
Price Annas 20 only.
AMRUTANATH DEPOT.
BOMBAY & MADRAS.

విజయకలము

సుమారు 100 రుములతో
తయారు చేయబడుచున్నది
మీకు తెలిసినది
ఒకటి గలదు
వాయాలు 10 ఆర్. పేస్ట్ 100 పి.
సెల్ఫ్-స్టింగ్ 40. ఎస్.

H.P. Co. LONDON

Agents: P. HOLT & Co., Ltd.
P. O. BOX 237 343
MADRAS.

ప్రకృతిచికిత్సాలయము-గుంటూరు

సర్వదుస్సాధ్యోగములు కుమార్తెబడును.
శ్రేష్ఠులన విషపాపాణాదులతో నవహరము లేదే

పలువురు వైద్యులు నీవ్యాధి దుస్సంస్థవని వేరూచిప్పినను నిరుత్సాహము నొందుదుము. ఇంచుకాలము వ్రేళ్ళ చికిత్స కవకాశమిచ్చినచో నీకు పరిపూరాంతోగము కలుగును.

తప్పదు. మాచికిత్సాభవనమున దుస్సాగ్రస్యములని తీర్మానించిన సమ్యక్సాధులు చేనకునేలు కుడర్పబడెను. మాచికిత్సానిధాన

మనది కేవల మొక్కజాతిచిత్పయేగాదు. మానవునకు శారీరకమైనా, మానసిక నైతికాభివృద్ధిదమలసే సర్వచిత్తులు, పన్న్యచిత్తులు

వివిధ జలచిత్నావిధానములు, చరక బాహుబ్రోక్తంబగు చక్రములు, రక్తక్షాలనచిత్న అప్రసనాకరణ, కశేరుకాసవిచిత్రము, శరీరచర్యచిత్నము, క్షౌర్యచిత్నము, వస్త్రచిత్నము, ముద్ర

యొచ్చితివ్వు, అంబునచికిత్స, కర్మవిపాకచికిత్స, యిది కేవలము ప్రపంచముగ నుపయోగకరములగు సర్వ స్వాభావికచికిత్స.

అయితే, అలాంటి సందర్భాలలో, ప్రభుత్వం ప్రజలకు సరైన సమాచారం మరియు సహాయం అందించాలి. ప్రజలు తమ హక్కులను తెలుసుకోవాలి మరియు తమ ప్రభుత్వంపై విమర్శించాలి. ప్రజలు తమ ప్రభుత్వంపై విమర్శించాలి.

ప్రా. వెనుది. రంగచార్యులుగారు
[పక్కటచిత్తాలయము]

3702 గుంటూరు
Thambu Chetty Street, Madras.